Borgarskjalasafn Reykjavíkur

Reikningar o.fl. vegna sjóðsins handa ekkjum og börnum drukknaðra sjómanna 1854-1870

Aðfnr. 1344, örk 19

Tekið af vef Borgarskjalasafnsins

www.borgarskjalasafn.is

Heimilt er að vitna í skjölin og skal þá geta uppruna þeirra.

Ljósmyndun þessara skjala var styrkt af Þjóðskjalasafni Íslands.

© Borgarskjalasafn Reykjavíkur

11

Vegna þess að mér hefur borið fyrir sjónir sem öðrum Boðsbréf viðvíkjandi samantekt söfnun í þan svonefnda Sjómanna Ekkna sjóð sem þeir eru meðlimur af mér geðjaðist vel að þessu fyrirtæki enn fjárhagur minn stendur ekki svoleiðis heima fyrir að eg geti látið mikið af hendi rakna við hann, nú er svo varið að eg á skuld hjá Joni Jóns syni á Sölvhól síðan eg seldi hönum bátinn n: 20rd þar vildi eg nú ánafna sjóði þessum 10rd frá sjálfum mér enn hinum 10rd ráðstafa þeir Sonur minn Runúlfur Jónsson á Arabæ í Rv: Páll Einarsson á Meðalfelli Ef nefndur Jón Jónsson í Sölvhól til stendur þessa skuld sem eg vona að verði vil eg gefa á yðar vald hvörnin sjóðnum getur orðið það til hagsmuna

Holmabúð þan 19 April 1855

með virðingu

J Snorrason

S. T.

Herra Cancelliráði Sand og Baarfógeta V. Finsen í Reikjavík

© Borgarskjalasafn Reykjavíkur

© Borgarskjalasafn Reykjavíkur

© Borgarskjalasafn Reykjavíkur

© Borgarskjalasafn Reykjavíkur

Boðsbréf.

Eptir mikið mannskaðaveður hinn 6. apríl 1830, í hverju fjöldi manna drukknaði, sem róið hafði til fiskjar einkum frá Reykjavíkur bæ og Seltjarnarnes hrepp, buðu bæjarfógetinn í Reykjavík og sýslumaðurinn í Gullbríngu- og Kjósar-sýslum eðallyndum mönnum til samskota handa eptirlátnum ekkjum og börnum þeirra fráföllnu. Þessi upphvatníng bar einnig svo góða ávexti, að skotið var á stuttum tíma saman meir en 1600 rdl., einkum úr Gullbríngu- og Kjósar-sýslu og Reykjavíkur bæ, og var upphæð þessi ekki aðeins nægileg til að bæta úr neyð þeirra eptirlátnu munaðarleysíngja, heldur urðu afgángs hèr um bil 200 rdl., sem fyrir ráðstöfun stiptamtmannsins voru settir inn í jarðabókarsjóðinn. Peníngar þessir voru, með vöxtum, sem jafnóðum var bætt við höfuðstólinn, árið 1840 orðnir að upphæð 293 rdl. 56 sk., og var þá með konúngsúrskurði 24. júní 1840 ákveðið, að fè þetta skyldi vera undirstaða fyrir styrktarsjóði handa þurfandi ekkjum og börnum sjómanna, sem drukkna á fiskiveiðum frá Reykjavíkur bæ og Gullbríngu- og Kjósar-sýslum, hvar á landinu sem þeir eiga heimili sitt. Jafnframt gaf konúngur sjóðnum sjálfur 100 rdl. Með konúngsúrskurði þessum var og samþykkt reglugjörð fyrir sjóðinum, með hverri er ákveðið, að tekjur hans skuli vera vextir af höfuðstólnum, gjafir sem honum kunni að hlotnast, og loksins það sem afgángs kunni að verða af samskotum, sem eptirleiðis yrðu gjörð í tilefni af líkum mannskaða og þeim sem varð í aprílmán. 1830, og að sjóðurinn skuli aukast af tekjum þessum, þángað til safnað er fullum 1000 rdl., þannig að enginn styrkur má veitast af honum, fyr en upphæð þessari er náð, og má aldrei úr því skerða svo höfuðstólinn, að 1000 rdl. verði ekki eptir, hvar á móti verja má til útgjaldanna vöxtunum af þessari upphæð og, ef meiru er safnað og sett á vöxtu, þá einnig þeim parti af höfuðstólnum, sem er yfir 1000 rdl., ef þess þykir þörf, þó svo að ætíð sè kostað kapps um, að auka sjóðinn svo mikið, sem unnt er, jafnvel eptir að hann hefir náð 1000 rdl. upphæð. Ennfremur hefir reglugjörðin ákveðið, að stjórnarnefnd skuli vera fyrir sjóðinum, og eiga í nefnd þeirri að vera bæjarfógetinn í Reykjavík, dómkirkjupresturinn, einn af Reykjavíkur bæjarfulltrúum, sem þeir kjósa sjálfir úr flokki sínum, sýslumaðurinn og prófasturinn í Gullbringu- og Kjósar-sýslum, og annar upplýstur maður úr þeirri sýslu, sem amtið út nefnir. Þessari nefnd er falið að ákveða, hverjum eigi að veita styrk úr sjóðnum og hvað mikinn, hvað miklu af tekjunum skuli verja til útgjaldanna og hvað mikið skuli setja á vöxtu. Þess má og enn geta, að þó sjóðurinn sè, eins og fyr er sagt, einkum ætlaður til styrktar handa ekkjum og börnum drukknaðra fiskimanna, þá er þó í reglugjörðinni svo fyrir skipað, að ef tekjur sjóðsins hrökkva til, megi einnig veita fátækum fiskimönnum í ofannefndum umdæmum, sem kunna við áfallandi óhapp að missa í sjóinn skipastól sinn eða veiðarfæri, styrk nokkurn til að útvega sèr ný skip, báta eða veiðarfæri.

Sjóður þessi er nú orðinn að upphæð 677 rdl. 90 sk, og á þannig nokkuð lángt eptir að ná þeim 1000 rdl., sem samkvæmt reglugjörðinni eiga að vera til, áður en hann geti farið í verkinu að vinna að augnamiði sínu. Það þarf ekki að skýra fyrir mönnum, hversu gagnlegur þvílíkur sjóður getur verið fyrir fiskimenn, og hin minnisstæðu og sorglegu dæmi, sem aptur og aptur hafa komið fram og það seinast í fyrra vetur, þar sem að menn hafa að morgni dags róið til fiskjar hèr af nesjunum í sæmilegu veðri, en fjöldi af þeim vegna áfallanda ofsaviðris aldrei komið að landi aptur, og þar við margar konur orðið ekkjur og mörg börn föðurlaus, hljóta að vekja alvarlegan athuga manna á því, hversu mikið er varið í fyrir fiskimanninn og hversu mikla huggun það getur veitt honum, að hafa vissu um, að eptirlifandi konu og börnum hans muni verða nokkurnveginn borgið, ef hann skyldi verða fyrir sömu forlögum, sem svo opt hafa óvörum fyrirhitt marga góða sjómenn áður. Slíku áfalli má búast við, þegar minnst vonum varir, og oss, sem nú erum stjórnarmenn þess umrædda sjóðs, hefir því þótt ástæða til að vekja athygli manna á því, hve æskilegt það væri, ef sjóður þessi gæti sem fyrst farið að verka til þess gagns, sem honum er ætlað, og hvort ekki sè tilefni til að skjóta saman til hans í þessu augnamiði, svo hann nái nú þegar að minnsta kosti þeirri ákveðnu 1000 rdl. upphæð. Vèr erum fullvissir um, að þessi skoðun vor muni finna góðan róm, ekki einúngis hjá fiskimönnum sjálfum í þessum umdæmum, sem hlýtur að vera mest annt um þetta málefni, og hjá innbúum þeirra annara umdæma, frá hverjum eru á ári hverju sendir híngað menn til sjóróðra og sem eptir áðursögðu njóta góðs af sjóðnum jafnt og hinir, sem búa hèr syðra, heldur einnig hjá þeim mörgu öðrum bæði embættismönnum, kaupmönnum og bændum, sem bæði 1830 og síðar hafa sýnt fúsan og mannkærlegan vilja til að aflètta neyð munaðarleysíngja þeirra, sem sjórinn hafði svipt voveiflega forstöðumönnum sínum.

© Borgarskjalasafn Reykjavíkur

Vèr bjóðum því nú eðallyndum mönnum meðal landa vorra til samskota handa sjóði þessum í því augnamiði, að hann geti sem fyrst orðið að því gagni, sem konúngur hefir tilætlazt með úrskurði 24. júní 1840, og biðjum þá, sem vilja gefa gaum þessari upphvatníngu, að rita hèr á, hvað mikið þeir vilji gefa, svo og nöfn sín og heimili. Hverr er sjálfráður að gefa svo mikið og lítið til þessarar stiptunar sem vill; allt er tekið með þökkum; en þeir sem hafa efni og vilja til að gefa í meira lagi, þeir gefa margfaldlega, því þeirra gjafir bera ávöxt árlega; sömuleiðis er því þakklátlega tekið, vilji sumir heldur lofa þessari stiptun árlegum styrk og efna síðan. Þar eð tilgángurinn er að gjafir þær, sem inn koma, verði settar á vöxtu og þeim bætt við höfuðstólinn, er það æskilegast að gjafirnar yrðu greiddar í peningum, en engu að síður verður samt eins veitt móttaka því, sem menn kynnu að vilja láta í tè af föngum sínum og leggja í því skyni inn hjá kaupmönnum hèr syðra, og treystir nefndin því að öðru leyti, að þeir sem eru öðrum fremri meðal fiskimanna og, í sveitunum, prestar og hreppstjórar, aðstoði nefndina með því að safna undirskriptum undir boðsbrèfin, taka við gjöfunum og koma þeim á framfæri. Boðsbrèfin og gjafirnar eru menn beðnir að senda á sínum tíma til gjaldkera nefndarinnar, sem nú er Cancelliráð, land- og bæjarfógeti V. Finsen, og mun síðar verða í dagblöðunum skýrt frá upphæð gjafanna og nöfnum gefendanna, eins og að öðru leyti reikníngur eða skýrsla um fjárhag sjóðsins mun framvegis verða árlega auglýstur.

Í stjórnarnefnd sjóðsins handa ekkjum og börnum drukknaðra fiskimanna úr Reykjavík og Gullbríngu og Kjósar sýslum, 22. dag marzm. 1855.

Á. Helgason. A. Baumann. Ó. Pálsson. Sigurður Íngjaldsson. Th. Johnsen. V. Finsen.

Nöfn og stètt gefendanna.	Heimili.	Hverjum gjöfin verður afhent eða hvar innlögð.	Hvað mikið gefið er.
Sveinbjörn Ólafsson Kaupmaður	Keflavík	Sv. Olafsson	12 rd "
Guðm: Andrésson Smiður	"	"	48 ß
Magn: Arnason assistent	"	"	3 rd "
Jón Steinsson í Höfnum safnað		"	1 rd "
Jón Ólafsson í Leiru safnað		"	24 ß
Jón Jónsson Hreppstjóri Hraunum [illegible]		"	4 rd "
			Sum 20 rd 72 ß.

borgað [illegible]

verður borgað af E. Siemsen.

© Borgarskjalasafn Reykjavíkur

Nöfn og stètt gefendanna.	Heimili.	Hverjum gjöfin verður afhent eða hvar innlögð.	Hvað mikið gefið er.

© Borgarskjalasafn Reykjavíkur

Nöfn og stétt gefendanna.	Heimili.	Hverjum gjöfin verður afhent eða hvar innlögð.	Hvað mikið gefið er.

Prentað í prentsmiðju Íslands, hjá E. Þórðarsyni 1855.

© Borgarskjalasafn Reykjavíkur

Boðsbréf.

Eptir mikið mannskaðaveður hinn 6. apríl 1830, í hverju fjöldi manna drukknaði, sem róið hafði til fiskjar einkum frá Reykjavíkur bæ og Seltjarnarnes hrepp, buðu bæjarfógetinn í Reykjavík og sýslumaðurinn í Gullbríngu- og Kjósar-sýslum eðallyndum mönnum til samskota handa eptirlátnum ekkjum og börnum þeirra fráföllnu. þessi upphvatníng bar einnig svo góða ávexti, að skotið var á stuttum tíma saman meir en 1600 rdl., einkum úr Gullbríngu- og Kjósar-sýslu og Reykjavíkur bæ, og var upphæð þessi ekki aðeins nægileg til að bæta úr neyð þeirra eptirlátnu munaðarleysíngja, heldur urðu afgángs hèr um bil 200 rdl., sem fyrir ráðstöfun stiptamtmannsins voru settir inn í jarðabókarsjóðinn. Peníngar þessir voru, með vöxtum, sem jafnóðum var bætt við höfuðstólinn, árið 1840 orðnir að upphæð 293 rdl. 56 sk., og var þá með konúngsúrskurði 24. júní 1840 ákveðið, að fè þetta skyldi vera undirstaða fyrir **styrktarsjóði handa þurfandi ekkjum og börnum sjómanna, sem drukkna á fiskiveiðum frá Reykjavíkur bæ og Gullbríngu- og Kjósar-sýslum, hvar á landinu sem þeir eiga heimili sitt.** Jafnframt gaf konúngur sjóðnum sjálfur 100 rdl. Með konúngsúrskurði þessum var og samþykkt reglugjörð fyrir sjóðinum, með hverri er ákveðið, að tekjur hans skuli vera vextir af höfuðstólnum, gjafir sem honum kunni að hlotnast, og loksins það sem afgángs kunni að verða af samskotum, sem eptirleiðis yrðu gjörð í tilefni af líkum mannskaða og þeim sem varð í aprílmán. 1830, og að sjóðurinn skuli aukast af tekjum þessum, þángað til safnað er fullum 1000 rdl., þannig að enginn styrkur má veitast af honum, fyr en upphæð þessari er náð, og má aldrei úr því skerða svo höfuðstólinn, að 1000 rdl. verði ekki eptir, hvar á móti verja má til útgjaldanna vöxtunum af þessari upphæð og, ef meiru er safnað og sett á vöxtu, þá einnig þeim parti af höfuðstólnum, sem er yfir 1000 rdl., ef þess þykir þörf, þó svo að ætíð sè kostað kapps um, að auka sjóðinn svo mikið, sem unnt er, jafnvel eptir að hann hefir náð 1000 rdl. upphæð. Ennfremur hefir reglugjörðin ákveðið, að stjórnarnefnd skuli vera fyrir sjóðinum, og eiga í nefnd þeirri að vera bæjarfógetinn í Reykjavík, dómkirkjupresturinn, einn af Reykjavíkur bæjarfulltrúum, sem þeir kjósa sjálfir úr flokki sínum, sýslumaðurinn og prófasturinn í Gullbringu- og Kjósar-sýslum, og annar upplýstur maður úr þeirri sýslu, sem amtið út nefnir. þessari nefnd er falið að ákveða, hverjum eigi að veita styrk úr sjóðnum og hvað mikinn, hvað miklu af tekjunum skuli verja til útgjaldanna og hvað mikið skuli setja á vöxtu. þess má og enn geta, að þó sjóðurinn sè, eins og fyr er sagt, einkum ætlaður til styrktar handa ekkjum og börnum drukknaðra fiskimanna, þá er þó í reglugjörðinni svo fyrir skipað, að ef tekjur sjóðsins hrökkva til, megi einnig veita fátækum fiskimönnum í ofannefndum umdæmum, sem kunna við áfallandi óhapp að missa í sjóinn skipastól sinn eða veiðarfæri, styrk nokkurn til að útvega sèr ný skip, báta eða veiðarfæri.

Sjóður þessi er nú orðinn að upphæð 677 rdl. 90 sk, og á þannig nokkuð lángt eptir að ná þeim 1000 rdl., sem samkvæmt reglugjörðinni eiga að vera til, áður en hann geti farið í verkinu að vinna að augnamiði sínu. það þarf ekki að skýra fyrir mönnum, hversu gagnlegur þvílíkur sjóður getur verið fyrir fiskimenn, og hin minnisstæðu og sorglegu dæmi, sem aptur og aptur hafa komið fram og það seinast í fyrra vetur, þar sem að menn hafa að morgni dags róið til fiskjar hèr af nesjunum í sæmilegu veðri, en fjöldi af þeim vegna áfallanda ofsaviðris aldrei komið að landi aptur, og þar við margar konur orðið ekkjur og mörg börn föðurlaus, hljóta að vekja alvarlegan athuga manna á því, hversu mikið er varið í fyrir fiskimanninn og hversu mikla huggun það getur veitt honum, að hafa vissu um, að eptirlifandi konu og börnum hans muni verða nokkurnveginn borgið, ef hann skyldi verða fyrir sömu forlögum, sem svo opt hafa óvörum fyrirhitt marga góða sjómenn áður. Slíku áfalli má búast við, þegar minnst vonum varir, og oss, sem nú erum stjórnarmenn þess umrædda sjóðs, hefir því þótt ástæða til að vekja athygli manna á því, hve æskilegt það væri, ef sjóður þessi gæti sem fyrst farið að verka til þess gagns, sem honum er ætlað, og hvort ekki sè tilefni til að skjóta saman til hans í þessu augnamiði, svo hann nái nú þegar að minnsta kosti þeirri ákveðnu 1000 rdl. upphæð. Vèr erum fullvissir um, að þessi skoðun vor muni finna góðan róm, ekki einúngis hjá fiskimönnum sjálfum í þessum umdæmum, sem hlýtur að vera mest annt um þetta málefni, og hjá innbúum þeirra annara umdæma, frá hverjum eru á ári hverju sendir híngað menn til sjóróðra og sem eptir áðursögðu njóta góðs af sjóðnum jafnt og hinir, sem búa hèr syðra, heldur einnig hjá þeim mörgu öðrum bæði embættismönnum, kaupmönnum og bændum, sem bæði 1830 og síðar hafa sýnt fúsan og mannkærlegan vilja til að aflètta neyð munaðarleysíngja þeirra, sem sjórinn hafði svipt voveiflega forstöðumönnum sínum.

15

© Borgarskjalasafn Reykjavíkur

Vèr bjóðum því nú eðallyndum mönnum meðal landa vorra til samskota handa sjóði þessum í því augnamiði, að hann geti sem fyrst orðið að því gagni, sem konúngur hefir tilætlazt með úrskurði 24. júní 1840, og biðjum þá, sem vilja gefa gaum þessari upphvatníngu, að rita hèr á, hvað mikið þeir vilji gefa, svo og nöfn sín og heimili. Hverr er sjálfráður að gefa svo mikið og lítið til þessarar stiptunar sem vill; allt er tekið með þökkum; en þeir sem hafa efni og vilja til að gefa i meira lagi, þeir gefa margfaldlega, því þeirra gjafir bera ávöxt árlega; sömuleiðis er því þakklátlega tekið, vilji sumir heldur lofa þessari stiptun árlegum styrk og efna síðan. Þar eð tilgángurinn er að gjafir þær, sem inn koma, verði settar á vöxtu og þeim bætt við höfuðstólinn, er það æskilegast að gjafirnar yrðu greiddar í peningum, en engu að síður verður samt eins veitt móttaka því, sem menn kynnu að vilja láta í tè af föngum sínum og leggja i því skyni inn hjá kaupmönnum hèr syðra, og treystir nefndin því að öðru leyti, að þeir sem eru öðrum fremri meðal fiskimanna og, í sveitunum, prestar og hreppstjórar, aðstoði nefndina með því að safna undirskriptum undir boðsbrèfin, taka við gjöfunum og koma þeim á framfæri. Boðsbrèfin og gjafirnar eru menn beðnir að senda á sínum tíma til gjaldkera nefndarinnar, sem nú er Cancellíráð, land- og bæjarfógeti V. Finsen, og mun síðar verða í dagblöðunum skýrt frá upphæð gjafanna og nöfnum gefendanna, eins og að öðru leyti reikníngur eða skýrsla um fjárhag sjóðsins mun framvegis verða árlega auglýstur.

Í stjórnarnefnd sjóðsins handa ekkjum og börnum drukknaðra fiskimanna úr Reykjavík og Gullbríngu og Kjósar sýslum, 22. dag marzm. 1855.

Á. Helgason. A. Baumann. Ó. Pálsson. Sigurður Íngjaldsson. Th. Johnsen. V. Finsen.

Nöfn og stètt gefendanna.	Heimili.	Hverjum gjöfin verður afhent eða hvar innlögð.	Hvað mikið gefið er.
X Runólfr Ejolfs. hálfs eigi bóndi	á Skógtjörn X	—	X 2 rbd "
X Gudmundr Runólfsson	á Svanaste X	—	X 1 — "
X Einar Einarsson vinnumadr X	ditto	"	X 32
X Ejolfur Gudmundsson Vinnum X	Dto	— "	X 16
X Gudmundr Skugas. Ekkjum X	Dto	— "	X 64
X Þorvaldr Gudmundsson fyrir s.h. módr sína	Dto X	— "	X 32
X Þorvaldr Gudmundsson	Dto	— "	64
X Helgi Einarsson hálfsinnmadr X	Dto	"	X 48
X Ejolfur Einarsson tómthúss m X			X 32
X Jón Jónss. bóndi á Minna Mosfelli Sjóm:	Dto X	— "	X 32
X Sæmundr Jónss. V. madr á	Fremrahals í Kjós Sjóm. Dto X	— "	X 32
X Magnús Gudmundss. V. m. frá	Spordi Hunad: s. X dto	— "	X 40
X Jón Sigurds. á Klettsfjar V. m.	í Myra Sýslu Sjóm. X dto	— "	X 16
X David Jónsson V. madr frá	Gróf í Hít Sýslu	dto dto X — "	X 16
			X 32
X Henrek Helgass. vinnu m. á	Nyabæ í Olvesi	Dto X — "	X 48
X Gudmundr Magnusson V. m.	á Skógtjörn X	— "	X 24
X Gisle Gislason frá V. m. frá Brjánsstadir Árness Sýslu		S. m. Dto X — "	
X Gudmundr Jacobs bóndi á Lambhúsum X		— — — 1 — "	
X Gudmundr Negis. bóndi á Kyrkjubrú X		— — " —	X 48
X Jón Magnús Bóndi frá Snatsstödum Sjómadr í Árn: Sýslu X		— — " —	X 24

Uppbæð 9 — 88

© Borgarskjalasafn Reykjavíkur

Nöfn og stètt gefendanna.	Heimili.	Hverjum gjöfin verður afhent eða hvar innlögð.	Hvað mikið gefið er.
		Flutt.	9 rd 88
			Rbd — S.
Pétur Jónsson Bóndi á	Svalbarða	— — — —	„ — — 32
Sigurður Einarsson tómthúsm.	dto	— — — —	„ — — 32
Björn Björnsson í Króki í Biskupst. Sjóm.	dto	— — — —	„ — — 16
Sigurður Oddsson frá Þúfu í	Ölvesi Sjóm. dto	— — — —	„ — — 16
Björn Jónsson Bóndi í	Halakoti	— — — —	1 — — „
Guðmundur Þórðarson frá Úlfljótsv. Sjóm. í	Halakoti		„ — — 16
Jón Loptsson tómth.m.	í Halakoti	— — — —	„ — — 16
Þorsteinn Vigfússon Bóndi á	Arnarbæli Grímsn. Sjóm.	dto	„ — — 16
Þorsteinn Eyriksson Bóndi á	Klausturhólakoti Sjóm.	dto	„ — — 16
Þórður Snjólfsson frá Vestvíls-	stöðum Sjóm.	Halakoti	„ — — 16
Jón Jónsson sjálfs síns maður á	Arnakoti	— — — —	„ — — 80
Þorsteinn Jónsson sjálfs síns	Sama bæ	— — — —	„ — — 56
Didrik Didriksson vinnum. á	Miklaholti í	Tungum	„ — — 32
Gísli Arnason tómth.m. í	Arnakoti	— — — —	„ — — 48
Vigfús Guðmundsson vinnum.	Miðengi í Grímsn.	— — — —	„ — — 16
Davíð Davíðsson vinnum. frá	Gila í Húnav. Sýslu	— — — —	„ — — 40
Sigurður Sigurðsson Tómth.m.	Mölshúsum	— — — —	1 — — „
Bjarni Eyriksson Bóndi á	Stradast. í Mosf.s.		„ 64
Þorbjörn Ásbjörnsson frá	Efstadal í Laugardal v.m.		„ 48
Ásbjörn Ásbjörnsson	dto	dto v.m.	„ 48
Jón Ingimundsson frá	Sama bæ	— — — —	„ 32
Eyríkur Eyriksson Bóndi á	Laugarbökkum	— — — —	„ 48
Hannes Guðmundsson á	Mölshúsum	fyrir v. hjá móður sinni	— 48
Henrik Gíslason frá	Bernódst. í Laugardal		„ — — 32
Páll Þórðarson Tómth.m. í	Mölshúsum	— — —	„ — — 64
Bjarni Hannesson tómthm. á	Hliðarnesi		„ 48
		Flyttist	21 rd 28

© Borgarskjalasafn Reykjavíkur

Nöfn og stètt gefendanna.	Heimili.	Hverjum gjöfin verður afhent eða hvar innlögð.	Hvað mikið gefið er.
			flutt 21 – 8
x Hróbjartur Andrésson tómth.m. á	Mölshúsum	x – –	" – x 48
Árni Árnas. Bóndi á	Ditto	– – –	" 48
x Einar Þóroddsson Sjóm. frá	Langholti í ytra hrepp v.m.	x	x 16
x Stephan Guðmundss. V.m. frá	Laugarási í Tungum	x –	" – x 16
Friðrik Árnas. Sjálfsins í	Mölshúsum	– – –	" 64
x Gísli Gunnarsson v.m.	fr. Laugum í Flóa	x –	" x 16
x Þórður Árnason v.m. í	Halakoti	x – –	" – x 16
x Gísle Danjelsson v.m. á	Þingvöllum	x – –	" x 16
x Jón Þórðars. Vinnum. á	Úlfljótsvatni	x – –	" – x 16
x Helgi Guðmundsson V.m. í	Lambhúsum	x – – –	– – x 32
x Johanes Hansson Sjálfstm. á	Svalbarða	x – – –	– – " x 24
x Jón Magnússon grashúsmaður í	Svalbarða	x – –	– – x 16
Samlagt			24 rd 48 ß

Skógtjörn 24da Julie 1855

R: Bjöltsson

Af ofanskrifuðum 24rd 48ß eru 21rd 16ß borgaðir í yrnángum eru 3rd 32ß annesað til hrr Paulsen í Hafnarfyrði. —

Ofanskrifaði 3rd 32ß eru nú í peningum borgaði til min
8/10 55 V. Finna

Prentað í prentsmiðju Íslands, hjá E. Þórðarsyni 1855.

frá Brandi Jacobssyni á Bakka 2 rd

alls 113 – 76 ß

© Borgarskjalasafn Reykjavíkur

Boðsbréf.

Eptir mikið mannskaðaveður hinn 6. apríl 1830, í hverju fjöldi manna drukknaði, sem róið hafði til fiskjar einkum frá Reykjavíkur bæ og Seltjarnarnes hrepp, buðu bæjarfógetinn í Reykjavík og sýslumaðurinn í Gullbríngu- og Kjósar-sýslum eðallyndum mönnum til samskota handa eptirlátnum ekkjum og börnum þeirra fráföllnu. Þessi upphvatníng bar einnig svo góða ávexti, að skotið var á stuttum tíma saman meir en 1600 rdl., einkum úr Gullbríngu- og Kjósar-sýslu og Reykjavíkur bæ, og var upphæð þessi ekki aðeins nægileg til að bæta úr neyð þeirra eptirlátnu munaðarleysíngja, heldur urðu afgángs hèr um bil 200 rdl., sem fyrir ráðstöfun stiptamtmannsins voru settir inn í jarðabókarsjóðinn. Peníngar þessir voru, með vöxtum, sem jafnóðum var bætt við höfuðstólinn, árið 1840 orðnir að upphæð 293 rdl. 56 sk., og var þá með konúngsúrskurði 24. júní 1840 ákveðið, að fè þetta skyldi vera undirstaða fyrir *styrktarsjóði handa þurfandi ekkjum og börnum sjómanna, sem drukkna á fiskiveiðum frá Reykjavíkur bæ og Gullbríngu- og Kjósar-sýslum, hvar á landinu sem þeir eiga heimili sitt.* Jafnframt gaf konúngur sjóðnum sjálfur 100 rdl. Með konúngsúrskurði þessum var og samþykkt reglugjörð fyrir sjóðinum, með hverri er ákveðið, að tekjur hans skuli vera vextir af höfuðstólnum, gjafir sem honum kunni að hlotnast, og loksins það sem afgángs kunni að verða af samskotum, sem eptirleiðis yrðu gjörð í tilefni af líkum mannskaða og þeim sem varð í aprílmán. 1830, og að sjóðurinn skuli aukast af tekjum þessum, þángað til safnað er fullum 1000 rdl., þannig að enginn styrkur má veitast af honum, fyr en upphæð þessari er náð, og má aldrei úr því skerða svo höfuðstólinn, að 1000 rdl. verði ekki eptir, hvar á móti verja má til útgjaldanna vöxtunum af þessari upphæð og, ef meiru er safnað og sett á vöxtu, þá einnig þeim parti af höfuðstólnum, sem er yfir 1000 rdl., ef þess þykir þörf, þó svo að ætíð sè kostað kapps um, að auka sjóðinn svo mikið, sem unnt er, jafnvel eptir að hann hefir náð 1000 rdl. upphæð. Ennfremur hefir reglugjörðin ákveðið, að stjórnarnefnd skuli vera fyrir sjóðinum, og eiga í nefnd þeirri að vera bæjarfógetinn í Reykjavík, dómkirkjupresturinn, einn af Reykjavíkur bæjarfulltrúum, sem þeir kjósa sjálfir úr flokki sínum, sýslumaðurinn og prófasturinn í Gullbringu- og Kjósar-sýslum, og annar upplýstur maður úr þeirri sýslu, sem amtið út nefnir. Þessari nefnd er falið að ákveða, hverjum eigi að veita styrk úr sjóðnum og hvað mikinn, hvað miklu af tekjunum skuli verja til útgjaldanna og hvað mikið skuli setja á vöxtu. Þess má og enn geta, að þó sjóðurinn sè, eins og fyr er sagt, einkum ætlaður til styrktar handa ekkjum og börnum drukknaðra fiskimanna, þá er þó í reglugjörðinni svo fyrir skipað, að ef tekjur sjóðsins hrökkva til, megi einnig veita fátækum fiskimönnum í ofannefndum umdæmum, sem kunna við áfallandi óhapp að missa í sjóinn skipastól sinn eða veiðarfæri, styrk nokkurn til að útvega sèr ný skip, báta eða veiðarfæri.

Sjóður þessi er nú orðinn að upphæð 677 rdl. 90 sk., og á þannig nokkuð lángt eptir að ná þeim 1000 rdl., sem samkvæmt reglugjörðinni eiga að vera til, áður en hann geti farið í verkinu að vinna að augnamiði sínu. Það þarf ekki að skýra fyrir mönnum, hversu gagnlegur þvílíkur sjóður getur verið fyrir fiskimenn, og hin minnisstæðu og sorglegu dæmi, sem aptur og aptur hafa komið fram og það seinast í fyrra vetur, þar sem að menn hafa að morgni dags róið til fiskjar hèr af nesjunum í sæmilegu veðri, en fjöldi af þeim vegna áfallanda ofsaviðris aldrei komið að landi aptur, og þar við margar konur orðið ekkjur og mörg börn föðurlaus, hljóta að vekja alvarlegan athuga manna á því, hversu mikið er varið í fyrir fiskimanninn og hversu mikla huggun það getur veitt honum, að hafa vissu um, að eptirlifandi konu og börnum hans muni verða nokkurnveginn borgið, ef hann skyldi verða fyrir sömu forlögum, sem svo opt hafa óvörum fyrirhitt marga góða sjómenn áður. Slíku áfalli má búast við, þegar minnst vonum varir, og oss, sem nú erum stjórnarmenn þess umrædda sjóðs, hefir því þótt ástæða til að vekja athygli manna á því, hve æskilegt það væri, ef sjóður þessi gæti sem fyrst farið að verka til þess gagns, sem honum er ætlað, og hvort ekki sè tilefni til að skjóta saman til hans í þessu augnamiði, svo hann nái nú þegar að minnsta kosti þeirri ákveðnu 1000 rdl. upphæð. Vèr erum fullvissir um, að þessi skoðun vor muni finna góðan róm, ekki einúngis hjá fiskimönnum sjálfum í þessum umdæmum, sem hlýtur að vera mest annt um þetta málefni, og hjá innbúum þeirra annara umdæma, frá hverjum eru á ári hverju sendir híngað menn til sjóróðra og sem eptir áðursögðu njóta góðs af sjóðnum jafnt og hinir, sem búa hèr syðra, heldur einnig hjá þeim mörgu öðrum bæði embættismönnum, kaupmönnum og bændum, sem bæði 1830 og síðar hafa sýnt fúsan og mannkærlegan vilja til að afletta neyð munaðarleysíngja þeirra, sem sjórinn hafði svipt voveiflega forstöðumönnum sínum.

© Borgarskjalasafn Reykjavíkur

Vèr bjóðum því nú eðallyndum mönnum meðal landa vorra til samskota handa sjóði þessum í því augnamiði, að hann geti sem fyrst orðið að því gagni, sem konúngur hefir tilætlazt með úrskurði 24. júní 1840, og biðjum þá, sem vilja gefa gaum þessari upphvatníngu, að rita hèr á, hvað mikið þeir vilji gefa, svo og nöfn sín og heimili. Hverr er sjálfráður að gefa svo mikið og lítið til þessarar stiptunar sem vill; allt er tekið með þökkum; en þeir sem hafa efni og vilja til að gefa i meira lagi, þeir gefa margfaldlega, því þeirra gjafir bera ávöxt árlega; sömuleiðis er því þakklátlega tekið, vilji sumir heldur lofa þessari stiptun árlegum styrk og efna síðan. Þar eð tilgángurinn er að gjafir þær, sem inn koma, verði settar á vöxtu og þeim bætt við höfuðstólinn, er það æskilegast að gjafirnar yrðu greiddar í peningum, en engu að síður verður samt eins veitt móttaka því, sem menn kynnu að vilja láta í tè af föngum sínum og leggja i því skyni inn hjá kaupmönnum hèr syðra, og treystir nefndin því að öðru leyti, að þeir sem eru öðrum fremri meðal fiskimanna og, í sveitunum, prestar og hreppstjórar, aðstoði nefndina með því að safna undirskriptum undir boðsbrèfin, taka við gjöfunum og koma þeim á framfæri. Boðsbrèfin og gjafirnar eru menn beðnir að senda á sínum tíma til gjaldkera nefndarinnar, sem nú er Cancellíráð, land- og bæjarfógeti V. Finsen, og mun síðar verða í dagblöðunum skýrt frá upphæð gjafanna og nöfnum gefendanna, eins og að öðru leyti reikníngur eða skýrsla um fjárhag sjóðsins mun framvegis verða árlega auglýstur.

Í stjórnarnefnd sjóðsins handa ekkjum og börnum drukknaðra fiskimanna úr Reykjavík og Gullbríngu og Kjósar sýslum, 22. dag marzm. 1855.

Á. Helgason. A. Baumann. Ó. Pálsson. Sigurður Íngjaldsson. Th. Johnsen. V. Finsen.

	Nöfn og stètt gefendanna.	Heimili.	Hverjum gjöfin verður afhent eða hvar innlögð.	Hvað mikið gefið er. Peningar Rdlr	Sk	Innskrift Rdlr	Sk
Bóndi	Steffan Steffansson	á Arnholti		2			
Silfursmiður	Gudmundur Steffansson	á Sama bæ	afhent í pening	1			
Bóndi syr	Steingrímur Jónsson	á Hlíð	um	4			
Vinnumaður	Ólafur Steingrímsson	á Sama bæ	Steffani Steffans	3	~~hjá ... Kaupm. í Reykjavík~~		
	Steingrímur Steingrímss	Sama bæ	syni á Arnholti	2			
	Ketill Steingrímsson	Sama bæ		2			
Jómfrú	Oddný Steingrímsdóttir	Sama bæ		2			
	Guðrún Jörundsdóttir	Sama bæ		2			
	Herdís Steingrímsdóttir	Sama bæ		2			
Bóndi	Jón Einarsson	á Hvammi		1			
Vinnumaður	Jón Snorrason	á Hömrum		1			
	Guðmundur Jónsson	á Sama bæ		1			
	Egill Einarsson	Ormsstöðum		1			
	Kolbeinn Sigurðsson	á Gölt		1			
	Markús Ögmundsson	á Völlum		1			
	Sigurður Þorlaksson	á Apavatni			16		
	Haldór Símonsson	Minnahofi			24		
	Þorsteinn Gudmundsson	á Gerðiskoti	~~Innskrift hjá~~	1	„	###	„
	Kolleifur Gudmundss	Kjetilvöllum	~~Hra E. Simsen~~	1	„	###	„
			Reykjavík Alls	28 rd	40 sk		

© Borgarskjalasafn Reykjavíkur

Nöfn og Stett gefandanna	Heimili	Hver sum gefinn verdur afhent eda hvar innlögd	Hvad mikid gefid er Rdd	sk.
		flutt	28	40
vinnumadr Þorlákur Þorláksf	a Kotferju	afhendt St. Steffansf a Árbæ Svinholti	2	„
— Jón Jónsson	Hrammi		„	64
— Jon Einarsson	a sama bæ.	. . . . . .	„	48
Bóndi Hra Chr. J. Matthiesen	Hlidi	. . . . .	5	„
— Þorvardur Gudnaf.	Gljúfri	. . . . .	1	„
vinnumadr Einar Bjarnaf.	Vadnesi	. . . . .	„	48
— Olafur Magnússon	Gölt	. . . . .	1	„
— Olafur Gudmundsf	a Hlidi	. . . . .	1	„
— Olafur Gudm. f. yngri	Hlidi	. . . . .	1	48
vinnu kona Gudrún Henriksd	Hlidi	. . . . .	1	„
vinnumadr Jón Haldorsf	Oddsta	. . . . .	„	64
Bóndi Loftur Gudmundsf	Svartholti	. . . . .	1	„
vinnum. Isaak Eyolfsf.	Brekkubud	. . . . .	1	„
~~Bóndi~~ Arni Davidsson	á Hlidi	. . . . .	„	64
vinnum. Jonas Jonsson	Sandlok	. . . . .	„	64
— Johannes Steffansson	Skógarnesi	. . . . .	„	16
— Jósúa Asgrimsson	Kolsholti	. . . . .	„	32
— Einar Magnusson	Medalholtum	. . . . .	„	24
— Hallur Sigmundsf.	Ormstödum	. . . . .	„	16
— Asgrimur Sigurdsson	Sterra bæ	. . . . .	„	16
— Sigurdur Ivarsson	Vorsabæjar hjáleigu	. . . . .	„	38
vinnu kona Gudrún Haldórsd	a Hlidi	. . . . .	1	„
Bóndi Gisli Þorsteinsf.	Hlidi	. . . . .	1	„
— Eyólfur Eyólfsson	Brekkubud	. . . . .	1	„
vinnum. Ingimundur Jonsf	Króki	. . . . .	„	16
— Sigfús Einarsson	a Bessastödum	. . . . .	„	30
— Kristjan Kristjansf	Sveinskoti	. . . . .	1	„
— Bjarni Asmundsson	Lundum	. . . . .	„	24
— Einar Einarsson	Reykjakoti	. . . . .	„	16
		Flyt	52	92

© Borgarskjalasafn Reykjavíkur

Nöfn og stétt gefendanna		Heimili	Hverjum gjöfinni verður afhent eða hvar innlögð	Hvað mikið gefið er: Dollr	sk.
			Flutter	52	92
Bóndi	Jón Jónsson	á Miðholti	afhent St. Steffánssyni	–	48
—	Guðmundur Ketilsson	~~Fridriks Koti~~	. . . .	–	32
—	Steffan Ásgrímsson	Fridriks Koti	. . . .	–	48
—	Jón Pálsson	á Grashúsum	. . . .	–	64
vinnumaður	Einar Jóhannsson	á Efralangholti	. . . .	–	64
—	Sigmundur Jóhannsson	Holtakoti	. . . .	–	48
—	Árni Sigurðsson	Mosfelli	. . . .	–	16
—	Haldór Jónsson	Bakkarholti	. . . .	–	16
—	Jón Egilsson	Breiðabólsstöðum	. . . .	–	48
Yngri	Jón Þórsson . . .	Bakkarholti	. . . .	–	32
—	Jón Ívarsson	Krókshúsum	. . . .	–	48
—	Jón Ingimundsson	á Hlíði	afhent Hra E. Siemsen á Reykjavík	2	–
Bóndi	Guðmundur Ólafsson	á Hlíði	. . .	1	–
vinnumaður	Björn Þorbjarnarson	á Arnarbæli	. . .	4	–
—	~~Guðmundur Brynjólfss.~~ Jón Sigfússon	~~Kaldárhöfða~~ frá Langstr.	. . .	1	32
—	Bjarni Markússon	á Hlíði	afhent Kaupm. Hra	–	64
vinnukona	Valgerður Hildibrandsd.	Hlíði	M. W. Bjering	1	–
vinnumaður	Jónas Eggertsson	á Þóreyjarnúpi	í Reykjavík.	1	–
Bóndi	Egill Símonsson	á Hlíði	. . .	1	–
vinnumaður	Jón Einarsson	á Hlíði	afhent Kaupm. Hra N. Paulsen í Hafnarfirði	1	–
			Samtals	70	66

Af ofanskrifuðu er borgað í peningum 57rd 66 sk. en 13rd innskrifaðir þarsem bladið á vísar. —

Úlfljótsv. þann 28 Júli 1855

St. Stephánsson

gjefuder

Gjafir safnadar af Sigurdi Arasyni á Gesthúsum

Nöfn og Stétt Gefandanna	Heimili	Hverjum gjöfinni verdur afhent eda hvar innlögd	Rdlr	sk.
Hreppst. Sigurdur Arason	á Gesthúsum	Sigurdi Arasyni	2	–
Skipstur Peter Sv. J. Nordfjörd	Tordholti	á Gesthúsum	1	–
Tómhús m. Jón Jónsson	Gesthúsum	. . . . .	–	16
vinnu m. Loftur Bjarnason	Gesthúsum	. . . . .	–	16
— Ásmundur Þórdarson	Ofribrú	. . . . .	–	16
— Gunnlögur Jónsson	Gesthúsum	. . . . .	–	16
— Loftur Pálsson	Hákoti	. . . . .	–	16
— Einar Einarsson	Hömmum	. . . . .	–	16
— Eiríkur Helgason	Gölt	. . . . .	–	16
Thom. Jón Magnusson	Gesthúsum	. . . . .	–	16
Bóndi Gísli Þórdarson	Borgarkoti	. . . . .	–	64
vinnu m. Jón Sigurdsson	Arnabóli	. . . . .	–	32
Bóndi Þorsteinn Helgason	á Hala	. . . . .	–	24
Tómh. m. Gudm. Gudnas.	Gesthúsum	. . . . .	–	32
vinnu m. Jón Gestsson	Svalbarda	. . . . .	–	16
Tómth. m. Gudmundur Jónss.	Gesthúsum	. . . . .	1	–
vinnu m. Ásbjörn Jónss.	Hlíki	. . . . .	–	16
Hreppst. Olafur Bjarnas.	Mosastödum	. . . . .	–	32
Bóndi Magnús Oddss.	Bjarnastödum	. . . . .	1	–
— Einar Arnason	Bjarnast.	. . . . .	1	–
vinnu m. Einar Einarsson	Bjarnast.	. . . . .	–	16
— Árni Einarsson	Bjarnast.	. . . . .	–	16
Bóndi Þorsteinn Gudm. s.	Middal	. . . . .	–	32
vinnu m. Sveinn Eggertss.	Brúnavöllum	. . . . .	–	16
Silfursmidur Jón Erlendss.	Bjarnast.	. . . . .	–	32
Bóndi Jón Magnuss.	Akrakoti	. . . . .	1	–
vinnu m. Þorsteinn Knútss.	Glóru	. . . . .	–	16
Jón Jónsson	á Tordholti	. . . . .	–	16
Bóndi Gudmundur Ísakss.	Þórukoti	. . . . .	1	–
— Jón Þórdarson	Bredabólst.	. . . . .	1	–
— Olafur Ingimundss.	Deildarkoti	. . . . .	–	16
— Jón Olafsson	Bredabólst.	. . . . .	1	–
— Grímur Sigurdsson	Landakoti	. . . . .	–	48
— Magnús Hjörtsson	Kasthúsum	. . . . .	–	64
— Jón Jónsson	Bárhaugseyri	. . . . .	–	32
			16	72

© Borgarskjalasafn Reykjavíkur

Nöfn og Stett gjefandanna	Heimili	Hverjum gjöfum verdur afhent edr hvar innlögd	Rdl	Sk
		flutt	16	72
Vinnu m. Gudm. Gudmundss	Langa myri		–	16
— Gudni Gudmundss	Helgastödum		–	16
— Jón Olafsson	Bárhaugseyri		–	16
Bóndi Jón Gíslason	Eyvindarstödum		1	–
— Sigurdur Gunlögss	Deild		1	–
Vinnu m. Sveinn Sigurdss	Landakoti		–	16
— Petur Ivarss	Deild		–	16
Bóndi Sveinn Björnss	Sveinskoti		1	–
— Sigurdur Sigurdss	Gerdakoti		–	64
Tómth. m. Jón Einarss	Gesthúsum		–	24
Vinnu m. Jón Eggertss	Bessastödum		–	24
Vinnu kona Kristín Eymundsd.	Bessastödum		1	–
Ekkja Ingibjörg Jónsd.	Bessast.		1	–
Bóndi Benidikt Benidiktss	Tröð		–	64
Fraukin Þóra Jónsen	Bessastödum		1	–
Vinnu kona Rannveig Petursd	Bessastödum		–	18
Vinnu m. Haldór Magnuss	Akrakoti		–	24
— Erlendur Erlendss	Svidholti		–	24
— Sigurdur Erlendss	Þórukoti		1	–
Bóndi Þorleifur Þórdarss	Austurkoti		–	16
Einar Sigurdsson	Hjallakoti		–	64
V. m. Björn Jónsson	Laugardalshólum		–	16
Brinjolfur Petursson	Hjallakoti		–	16
Tómth. m. Jón Sigurdsson	Hjallalandi		1	–
V. m. Sigurdur Sigurdss	Hjallalandi		–	64
Járnsmidur Árni Snorrason	Klömbru		–	16
V. m. Sigurdur Gissursson	Reykjum		–	24
— Magnús Magnússon	Krossi		–	24
— Vigfús Ásbjörnsson	Kolsholti		–	16
— Vigfús Jónsson	Audnakoti		–	16
Bóndi Haldór Jörundsson	Haugshúsum		1	–
— Gudmundur Gudmundss	Hjallakoti		–	64
— Kristján Jónsson	Svidholti		–	16
V. m. Hannes Olafsson	Hjallakoti		–	16
Björn Bjarnarson	Svidholti	afhent Kaupm. Th. Johnsen í Reykjavik	3	
		Samanlagt	35	90

Þessar 35 rd 90 sk eru í peningum borgadir nema 3 rd sem Klædis [illegible]

bt Vf

Gesthúsum þann 28da Julii 1857
S. Arason

© Borgarskjalasafn Reykjavíkur

Boðsbréf.

Eptir mikið mannskaðaveður hinn 6. apríl 1830, í hverju fjöldi manna drukknaði, sem róið hafði til fiskjar einkum frá Reykjavíkur bæ og Seltjarnarnes hrepp, buðu bæjarfógetinn í Reykjavík og sýslumaðurinn í Gullbríngu- og Kjósar-sýslum eðallyndum mönnum til samskota handa eptirlátnum ekkjum og börnum þeirra fráföllnu. Þessi upphvatníng bar einnig svo góða ávexti, að skotið var á stuttum tíma saman meir en 1600 rdl., einkum úr Gullbríngu- og Kjósar-sýslu og Reykjavíkur bæ, og var upphæð þessi ekki aðeins nægileg til að bæta úr neyð þeirra eptirlátnu munaðarleysíngja, heldur urðu afgángs hèr um bil 200 rdl., sem fyrir ráðstöfun stiptamtmannsins voru settir inn í jarðabókarsjóðinn. Peníngar þessir voru, með vöxtum, sem jafnóðum var bætt við höfuðstólinn, árið 1840 orðnir að upphæð 293 rdl. 56 sk., og var þá með konúngsúrskurði 24. júní 1840 ákveðið, að fè þetta skyldi vera undirstaða fyrir *styrktarsjóði handa þurfandi ekkjum og börnum sjómanna, sem drukkna á fiskiveiðum frá Reykjavíkur bæ og Gullbríngu- og Kjósar-sýslum, hvar á landinu sem þeir eiga heimili sitt.* Jafnframt gaf konúngur sjóðnum sjálfur 100 rdl. Með konúngsúrskurði þessum var og samþykkt reglugjörð fyrir sjóðinum, með hverri er ákveðið, að tekjur hans skuli vera vextir af höfuðstólnum, gjafir sem honum kunni að hlotnast, og loksins það sem afgángs kunni að verða af samskotum, sem eptirleiðis yrðu gjörð í tilefni af líkum mannskaða og þeim sem varð í aprílmán. 1830, og að sjóðurinn skuli aukast af tekjum þessum, þángað til safnað er fullum 1000 rdl., þannig að enginn styrkur má veitast af honum, fyr en upphæð þessari er náð, og má aldrei úr því skerða svo höfuðstólinn, að 1000 rdl. verði ekki eptir, hvar á móti verja má til útgjaldanna vöxtunum af þessari upphæð og, ef meiru er safnað og sett á vöxtu, þá einnig þeim parti af höfuðstólnum, sem er yfir 1000 rdl., ef þess þykir þörf, þó svo að ætíð sè kostað kapps um, að auka sjóðinn svo mikið, sem unnt er, jafnvel eptir að hann hefir náð 1000 rdl. upphæð. Ennfremur hefir reglugjörðin ákveðið, að stjórnarnefnd skuli vera fyrir sjóðinum, og eiga í nefnd þeirri að vera bæjarfógetinn í Reykjavík, dómkirkjupresturinn, einn af Reykjavíkur bæjarfulltrúum, sem þeir kjósa sjálfir úr flokki sínum, sýslumaðurinn og prófasturinn í Gullbringu- og Kjósar-sýslum, og annar upplýstur maður úr þeirri sýslu, sem amtið út nefnir. Þessari nefnd er falið að ákveða, hverjum eigi að veita styrk úr sjóðnum og hvað mikinn, hvað miklu af tekjunum skuli verja til útgjaldanna og hvað mikið skuli setja á vöxtu. Þess má og enn geta, að þó sjóðurinn sè, eins og fyr er sagt, einkum ætlaður til styrktar handa ekkjum og börnum drukknaðra fiskimanna, þá er þó í reglugjörðinni svo fyrir skipað, að ef tekjur sjóðsins hrökkva til, megi einnig veita fátækum fiskimönnum í ofannefndum umdæmum, sem kunna við áfallandi óhapp að missa í sjóinn skipastól sinn eða veiðarfæri, styrk nokkurn til að útvega sèr ný skip, báta eða veiðarfæri.

Sjóður þessi er nú orðinn að upphæð 677 rdl. 90 sk, og á þannig nokkuð lángt eptir að ná þeim 1000 rdl., sem samkvæmt reglugjörðinni eiga að vera til, áður en hann geti farið í verkinu að vinna að augnamiði sínu. Það þarf ekki að skýra fyrir mönnum, hversu gagnlegur þvílíkur sjóður getur verið fyrir fiskimenn, og hin minnisstæðu og sorglegu dæmi, sem aptur og aptur hafa komið fram og það seinast í fyrra vetur, þar sem að menn hafa að morgni dags róið til fiskjar hèr af nesjunum í sæmilegu veðri, en fjöldi af þeim vegna áfallanda ofsaviðris aldrei komið að landi aptur, og þar við margar konur orðið ekkjur og mörg börn föðurlaus, hljóta að vekja alvarlegan athuga manna á því, hversu mikið er varið í fyrir fiskimanninn og hversu mikla huggun það getur veitt honum, að hafa vissu um, að eptirlifandi konu og börnum hans muni verða nokkurnveginn borgið, ef hann skyldi verða fyrir sömu forlögum, sem svo opt hafa óvörum fyrirhitt marga góða sjómenn áður. Slíku áfalli má búast við, þegar minnst vonum varir, og oss, sem nú erum stjórnarmenn þess umrædda sjóðs, hefir því þótt ástæða til að vekja athygli manna á því, hve æskilegt það væri, ef sjóður þessi gæti sem fyrst farið að verka til þess gagns, sem honum er ætlað, og hvort ekki sè tilefni til að skjóta saman til hans í þessu augnamiði, svo hann nái nú þegar að minnsta kosti þeirri ákveðnu 1000 rdl. upphæð. Vèr erum fullvissir um, að þessi skoðun vor muni finna góðan róm, ekki einúngis hjá fiskimönnum sjálfum í þessum umdæmum, sem hlýtur að vera mest annt um þetta málefni, og hjá innbúum þeirra annara umdæma, frá hverjum eru á ári hverju sendir híngað menn til sjóróðra og sem eptir áðursögðu njóta góðs af sjóðnum jafnt og hinir, sem búa hèr syðra, heldur einnig hjá þeim mörgu öðrum bæði embættismönnum, kaupmönnum og bændum, sem bæði 1830 og síðar hafa sýnt fúsan og mannkærlegan vilja til að aflètta neyð munaðarleysíngja þeirra, sem sjórinn hafði svipt voveiflega forstöðumönnum sínum.

© Borgarskjalasafn Reykjavíkur

Vèr bjóðum því nú eðallyndum mönnum meðal landa vorra til samskota handa sjóði þessum í því augnamiði, að hann geti sem fyrst orðið að því gagni, sem konúngur hefir tilætlazt með úrskurði 24. júní 1840, og biðjum þá, sem vilja gefa gaum þessari upphvatníngu, að rita hèr á, hvað mikið þeir vilji gefa, svo og nöfn sín og heimili. Hverr er sjálfráður að gefa svo mikið og lítið til þessarar stiptunar sem vill; allt er tekið með þökkum; en þeir sem hafa efni og vilja til að gefa i meira lagi, þeir gefa margfaldlega, því þeirra gjafir bera ávöxt árlega; sömuleiðis er því þakklátlega tekið, vilji sumir heldur lofa þessari stiptun árlegum styrk og efna síðan. Þar eð tilgángurinn er að gjafir þær, sem inn koma, verði settar á vöxtu og þeim bætt við höfuðstólinn, er það æskilegast að gjafirnar yrðu greiddar í peningum, en engu að síður verður samt eins veitt móttaka því, sem menn kynnu að vilja láta í tè af föngum sínum og leggja i því skyni inn hjá kaupmönnum hèr syðra, og treystir nefndin því að öðru leyti, að þeir sem eru öðrum fremri meðal fiskimanna og, í sveitunum, prestar og hreppstjórar, aðstoði nefndina með því að safna undirskriptum undir boðsbrèfin, taka við gjöfunum og koma þeim á framfæri. Boðsbrèfin og gjafirnar eru menn beðnir að senda á sínum tíma til gjaldkera nefndarinnar, sem nú er Cancellíráð, land- og bæjarfógeti V. Finsen, og mun síðar verða í dagblöðunum skýrt frá upphæð gjafanna og nöfnum gefendanna, eins og að öðru leyti reikníngur eða skýrsla um fjárhag sjóðsins mun framvegis verða árlega auglýstur.

Í stjórnarnefnd sjóðsins handa ekkjum og börnum drukknaðra fiskimanna úr Reykjavík og Gullbríngu og Kjósar sýslum, 22. dag marzm. 1855.

Á. Helgason. A. Baumann. Ó. Pálsson. Sigurður Íngjaldsson. Th. Johnsen. V. Finsen.

Nöfn og stètt gefendanna.	Heimili.	Hverjum gjöfin verður afhent eða hvar innlögð.	Hvað mikið gefið er.
			rd sk
Pastor Th. Bödvarsson	á Stad	Kaupm. Siversen Kvík	4 — „ —
Benedict bóndi Vigfússon	á Nlóakoti	Kaupm. Siversen Kvík	1 — „ —
Jón hreppst. Jónsson	á Hrauni	Kaupm. Olafsen Kvík	4 — „ —
Sveinbjörn bóndi Þórdarson	á Þorkötlustödum	Kaupm. Smith Kvík	5 — „ —
Björn bóndi Vernhardss.	á Storagerdi	Kaupm. Siversen Kvík	1 — „ —
Þorkell bóndi Valdason	á Hraunsvík	Landfogeta í peningum	1 — „ —
Beinteinn b. Stephanss.	á Hraunsvík	do — do —	— „ — 48.
Þórdur b. Einarsson	á Nordurkoti	do — do —	— „ — 16.
Einar bóndi Sæmundsson	á Stóraníjabæ	do — do —	— „ — 32.
Jón bóndi Sæmundsson	á Hlíðartóptum	Kaupm. Biering Kvík	4 — „ —
Jón bóndi Gudmundsson	á Vallarhúsi	Kaupm. Olafsen Kvík	— „ — 32.

flyttast 21 — 32

© Borgarskjalasafn Reykjavíkur

Nöfn og stètt gefendanna.	Heimili.	Hverjum gjöfin verður afhent eða hvar innlögð.	Hvað mikið gefið er.
			Flutt 21 rd 72 sk
Jón bóndi Sveinsson	á Akurhúsi . .	Kaupm. Olafsen Kvík	— 32
Gudmundr b. Magnússon	á Gjáhúsi . .	Kaupm. Siversen Kvík	» — 32.
Jón bóndi Jónsson	á Hól . . .	Kaupm. Olafsen Kvík	» — 24.
Gudmundr b. Jónsson	á Garðhúsi . .	Kaupm. Olafsen Kvík	» — 24.
Oddur bóndi Jónsson	á Krosshúsi . .	Kaupm. Olafsen Kvík	» — 32.
Sigurdr bóndi Gudmundsson	á Járngerðarstöðum	Kaupm. Olafsen Kvík	2 — » —
Jón bóndi Gíslason	á Járngerðarstöðum	Kaupm. Siversen Kvík	1 — » —
Jón bóndi Hafliðason	á Hópi . .	Kaupm. Siversen Kv.	» — 64
Ekkja Iðunn Hafliðad.	á Hópi	Kaupm. Siversen Kv.	» — 64.
Jón bóndi Jónsson	á Þorkötlustöðum	Kaupm. Siversen Kv.	1 — » —
Magnús b. Olafsson	á Þorkötlustöðum	Kaupm. Olafsen Kvík	» — 64.
Innbúar	úr Grindavík (úthreppi)	= Samtals Rbd.	28 — 80 sk
Sigurdur bóndi Olafsson	á Syðra Gjáhúsi	Kaupm. Siversen Kvík	» — 32 sk
			29 rd 16.

© Borgarskjalasafn Reykjavíkur

Nöfn og stètt gefendanna.	Heimili.	Hverjum gjöfin verður afhent eða hvar innlögð.	Hvað mikið gefið er.

Prentað í prentsmiðju Íslands, hjá E. Þórðarsyni 1855.

© Borgarskjalasafn Reykjavíkur

Boðsbréf.

Eptir mikið mannskaðaveður hinn 6. apríl 1830, í hverju fjöldi manna drukknaði, sem róið hafði til fiskjar einkum frá Reykjavíkur bæ og Seltjarnarnes hrepp, buðu bæjarfógetinn í Reykjavík og sýslumaðurinn í Gullbríngu- og Kjósar-sýslum eðallyndum mönnum til samskota handa eptirlátnum ekkjum og börnum þeirra fráföllnu. Þessi upphvatníng bar einnig svo góða ávexti, að skotið var á stuttum tíma saman meir en 1600 rdl., einkum úr Gullbríngu - og Kjósar-sýslu og Reykjavíkur bæ, og var upphæð þessi ekki aðeins nægileg til að bæta úr neyð þeirra eptirlátnu munaðarleysíngja, heldur urðu afgángs hèr um bil 200 rdl., sem fyrir ráðstöfun stiptamtmannsins voru settir inn í jarðabókarsjóðinn. Peníngar þessir voru, með vöxtum, sem jafnóðum var bætt við höfuðstólinn, árið 1840 orðnir að upphæð 293 rdl. 56 sk., og var þá með konúngsúrskurði 24. júní 1840 ákveðið, að fè þetta skyldi vera undirstaða fyrir **styrktarsjóði handa þurfandi ekkjum og börnum sjómanna, sem drukkna á fiskiveiðum frá Reykjavíkur bæ og Gullbríngu- og Kjósar-sýslum, hvar á landinu sem þeir eiga heimili sitt.** Jafnframt gaf konúngur sjóðnum sjálfur 100 rdl. Með konúngsúrskurði þessum var og samþykkt reglugjörð fyrir sjóðinum, með hverri er ákveðið, að tekjur hans skuli vera vextir af höfuðstólnum, gjafir sem honum kunni að hlotnast, og loksins það sem afgángs kunni að verða af samskotum, sem eptirleiðis yrðu gjörð í tilefni af líkum mannskaða og þeim sem varð í aprílmán. 1830, og að sjóðurinn skuli aukast af tekjum þessum, þángað til safnað er fullum 1000 rdl., þannig að enginn styrkur má veitast af honum, fyr en upphæð þessari er náð, og má aldrei úr því skerða svo höfuðstólinn, að 1000 rdl. verði ekki eptir, hvar á móti verja má til útgjaldanna vöxtunum af þessari upphæð og, ef meiru er safnað og sett á vöxtu, þá einnig þeim parti af höfuðstólnum, sem er yfir 1000 rdl., ef þess þykir þörf, þó svo að ætíð sè kostað kapps um, að auka sjóðinn svo mikið, sem unnt er, jafnvel eptir að hann hefir náð 1000 rdl. upphæð. Ennfremur hefir reglugjörðin ákveðið, að stjórnarnefnd skuli vera fyrir sjóðinum, og eiga í nefnd þeirri að vera bæjarfógetinn í Reykjavík, dómkirkjupresturinn, einn af Reykjavíkur bæjarfulltrúum, sem þeir kjósa sjálfir úr flokki sínum, sýslumaðurinn og prófasturinn í Gullbringu - og Kjósar-sýslum, og annar upplýstur maður úr þeirri sýslu, sem amtið út nefnir. Þessari nefnd er falið að ákveða, hverjum eigi að veita styrk úr sjóðnum og hvað mikinn, hvað miklu af tekjunum skuli verja til útgjaldanna og hvað mikið skuli setja á vöxtu. Þess má og enn geta, að þó sjóðurinn sè, eins og fyr er sagt, einkum ætlaður til styrktar handa ekkjum og börnum drukknaðra fiskimanna, þá er þó í reglugjörðinni svo fyrir skipað, að ef tekjur sjóðsins hrökkva til, megi einnig veita fátækum fiskimönnum í ofannefndum umdæmum, sem kunna við áfallandi óhapp að missa í sjóinn skipastól sinn eða veiðarfæri, styrk nokkurn til að útvega sèr ný skip, báta eða veiðarfæri.

Sjóður þessi er nú orðinn að upphæð 677 rdl. 90 sk, og á þannig nokkuð lángt eptir að ná þeim 1000 rdl., sem samkvæmt reglugjörðinni eiga að vera til, áður en hann geti farið í verkinu að vinna að augnamiði sínu. Það þarf ekki að skýra fyrir mönnum, hversu gagnlegur þvílíkur sjóður getur verið fyrir fiskimenn, og hin minnisstæðu og sorglegu dæmi, sem aptur og aptur hafa komið fram og það seinast í fyrra vetur, þar sem að menn hafa að morgni dags róið til fiskjar hèr af nesjunum í sæmilegu veðri, en fjöldi af þeim vegna áfallanda ofsaviðris aldrei komið að landi aptur, og þar við margar konur orðið ekkjur og mörg börn föðurlaus, hljóta að vekja alvarlegan athuga manna á því, hversu mikið er varið í fyrir fiskimanninn og hversu mikla huggun það getur veitt honum, að hafa vissu um, að eptirlifandi konu og börnum hans muni verða nokkurnveginn borgið, ef hann skyldi verða fyrir sömu forlögum, sem svo opt hafa óvörum fyrirhitt marga góða sjómenn áður. Slíku áfalli má búast við, þegar minnst vonum varir, og oss, sem nú erum stjórnarmenn þess umrædda sjóðs, hefir því þótt ástæða til að vekja athygli manna á því, hve æskilegt það væri, ef sjóður þessi gæti sem fyrst farið að verka til þess gagns, sem honum er ætlað, og hvort ekki sè tilefni til að skjóta saman til hans í þessu augnamiði, svo hann nái nú þegar að minnsta kosti þeirri ákveðnu 1000 rdl. upphæð. Vèr erum fullvissir um, að þessi skoðun vor muni finna góðan róm, ekki einúngis hjá fiskimönnum sjálfum í þessum umdæmum, sem hlýtur að vera mest annt um þetta málefni, og hjá innbúum þeirra annara umdæma, frá hverjum eru á ári hverju sendir híngað menn til sjóróðra og sem eptir áðursögðu njóta góðs af sjóðnum jafnt og hinir, sem búa hèr syðra, heldur einnig hjá þeim mörgu öðrum bæði embættismönnum, kaupmönnum og bændum, sem bæði 1830 og síðar hafa sýnt fúsan og mannkærlegan vilja til að afletta neyð munaðarleysíngja þeirra, sem sjórinn hafði svipt voveiflega forstöðumönnum sínum.

© Borgarskjalasafn Reykjavíkur

Vèr bjóðum því nú eðallyndum mönnum meðal landa vorra til samskota handa sjóði þessum í því augnamiði, að hann geti sem fyrst orðið að því gagni, sem konúngur hefir tilætlazt með úrskurði 24. júní 1840, og biðjum þá, sem vilja gefa gaum þessari upphvatníngu, að rita hèr á, hvað mikið þeir vilji gefa, svo og nöfn sín og heimili. Hverr er sjálfráður að gefa svo mikið og lítið til þessarar stiptunar sem vill; allt er tekið með þökkum; en þeir sem hafa efni og vilja til að gefa i meira lagi, þeir gefa margfaldlega, því þeirra gjafir bera ávöxt árlega; sömuleiðis er því þakklátlega tekið, vilji sumir heldur lofa þessari stiptun árlegum styrk og efna síðan. Þar eð tilgángurinn er að gjafir þær, sem inn koma, verði settar á vöxtu og þeim bætt við höfuðstólinn, er það æskilegast að gjafirnar yrðu greiddar í peningum, en engu að síður verður samt eins veitt móttaka því, sem menn kynnu að vilja láta í tè af föngum sínum og leggja i því skyni inn hjá kaupmönnum hèr syðra, og treystir nefndin því að öðru leyti, að þeir sem eru öðrum fremri meðal fiskimanna og, í sveitunum, prestar og hreppstjórar, aðstoði nefndina með því að safna undirskriptum undir boðsbrèfin, taka við gjöfunum og koma þeim á framfæri. Boðsbrèfin og gjafirnar eru menn beðnir að senda á sínum tíma til gjaldkera nefndarinnar, sem nú er Cancelliráð, land- og bæjarfógeti V. Finsen, og mun síðar verða í dagblöðunum skýrt frá upphæð gjafanna og nöfnum gefendanna, eins og að öðru leyti reikníngur eða skýrsla um fjárhag sjóðsins mun framvegis verða árlega auglýstur.

Í stjórnarnefnd sjóðsins handa ekkjum og börnum drukknaðra fiskimanna úr Reykjavík og Gullbríngu og Kjósar sýslum, 22. dag marzm. 1855.

Á. Helgason. A. Baumann. Ó. Pálsson. Sigurður Íngjaldsson. Th. Johnsen. V. Finsen.

Nöfn og stètt gefendanna.	Heimili.	Hverjum gjöfin verður afhent eða hvar innlögð.	Hvað mikið gefið er.
Pastor Th. Bödvarsson	à Stad	Kaupm. Siversen Kirr	4 rbd. – Ds.
Benedicht bondi Vigfusson	à Moakoti	Kaupm. Siversen Kirr	1 – "
Jón hreppst. Jonsson	à Hrauni	Kaupm. Olafsen Kirr	4 – "
Sveinbjörn bondi Þordarson	à Þornöthertodum	Kaupm. Smith Kirr	5 – " –
Björn bondi Vernhardss.	à Storagerdi	Kaupm. Siversen Kirr	1 – "
Þorkell bondi Valdason	à Krysivyk	Landfogeta i penningum	1 – "
Beinteinn b. Stephanss.	à Krysivyk	do	do – 48.
Þordur bondi Einarsson	à Nordurkot	do	do " – 16.
Einar bondi Sæmundss.	à Storanyabæ	do	do – 32.
Jón bondi Sæmundss.	à Hlisatoptum	Kaupm. Biering Kirr	4 – " –
Jón bondi Gudmundsson	Vallarhúsi	Kaupm. Olafsen Kirr	– " – 32.

} notterit V.F.

Nöfn og stètt gefendanna.	Heimili.	Hverjum gjöfin verður afhent eða hvar innlögð.	Hvað mikið gefið er.
Jón bóndi Sveinsson	á Kvíhúsi	Kaupm. Olafsen Kvík	„ 32 sk
Gudmundr b. Magnússon	á Gjáhúsi	Kaupm. Siversen Kvík	„ 32.
Jón bóndi Jónsson	á Móa . .	Kaupm. Olafsen Kvík	„ 24.
Gudmundr b. Jónsson	á Garðhúsi . .	Kaupm. Olafsen Kvík	„ 24.
Oddur bóndi Jónsson	á Krosshúsi . .	Kaupm. Olafsen Kvík	„ 32.
Sigurdur bóndi Gudmundss.	á Járngerdarstöðum	Kaupm. Olafsen Kvík	2 „
Jón bóndi Gíslason	á Járngerdarstöðum	Kaupm. Siversen Kv.	1 „
Jón bóndi Hafliðason	á Hópi . .	Kaupm. Siversen Kv.	„ 64.
Ekkja Iðunn Hafliðad.	á Hópi . .	Kaupm. Siversen Kv.	„ 64.
Jón bóndi Jónsson	á Þorkötlustöðum	Kaupm. Siversen Kvík	1 „
Magnús bóndi Olafsson	á Þorkötlustöðum	Kaupm. Olafsen Kv.	„ 64.
		Samtals Rbd	28 – 80 sk
Sigurdur bóndi Olafsson	á Suður Gjáhúsi.	Kaupm. Siversen Kvík	„ 32
		=	29 rd 16/

© Borgarskjalasafn Reykjavíkur

Nöfn og stètt gefendanna.	Heimili.	Hverjum gjöfin verður afhent eða hvar innlögð.	Hvað mikið gefið er.

Prentað í prentsmiðju Íslands, hjá E. Þórðarsyni 1855.

© Borgarskjalasafn Reykjavíkur

Hjálagt "Boðsbréf" ásamt 2ur Listum úr Grindavíkurhreppi sendist hérmeð Yðar Há og Velborinheitum. —

Stað í Grindavík 31ta Maí 1855.

[illegible] Böðvarsson

Há og Velbornum

Herra Land- og Býfógeta Kansellíráði V. Finsen

© Borgarskjalasafn Reykjavíkur

© Borgarskjalasafn Reykjavíkur

© Borgarskjalasafn Reykjavíkur

© Borgarskjalasafn Reykjavíkur

Boðsbréf.

Eptir mikið mannskaðaveður hinn 6. apríl 1830, í hverju fjöldi manna drukknaði, sem róið hafði til fiskjar einkum frá Reykjavíkur bæ og Seltjarnarnes hrepp, buðu bæjarfógetinn í Reykjavík og sýslumaðurinn í Gullbríngu- og Kjósar-sýslum eðallyndum mönnum til samskota handa eptirlátnum ekkjum og börnum þeirra fráföllnu. þessi upphvatníng bar einnig svo góða ávexti, að skotið var á stuttum tíma saman meir en 1600 rdl., einkum úr Gullbríngu- og Kjósar-sýslu og Reykjavíkur bæ, og var upphæð þessi ekki aðeins nægileg til að bæta úr neyð þeirra eptirlátnu munaðarleysíngja, heldur urðu afgángs hèr um bil 200 rdl., sem fyrir ráðstöfun stiptamtmannsins voru settir inn í jarðabókarsjóðinn. Peníngar þessir voru, með vöxtum, sem jafnóðum var bætt við höfuðstólinn, árið 1840 orðnir að upphæð 293 rdl. 56 sk., og var þá með konúngsúrskurði 24. júní 1840 ákveðið, að fè þetta skyldi vera undirstaða fyrir *styrktarsjóði handa þurfandi ekkjum og börnum sjómanna, sem drukkna á fiskiveiðum frá Reykjavíkur bæ og Gullbríngu- og Kjósar-sýslum, hvar á landinu sem þeir eiga heimili sitt.* Jafnframt gaf konúngur sjóðnum sjálfur 100 rdl. Með konúngsúrskurði þessum var og samþykkt reglugjörð fyrir sjóðinum, með hverri er ákveðið, að tekjur hans skuli vera vextir af höfuðstólnum, gjafir sem honum kunni að hlotnast, og loksins það sem afgángs kunni að verða af samskotum, sem eptirleiðis yrðu gjörð í tilefni af líkum mannskaða og þeim sem varð í aprílmán. 1830, og að sjóðurinn skuli aukast af tekjum þessum, þángað til safnað er fullum 1000 rdl., þannig að enginn styrkur má veitast af honum, fyr en upphæð þessari er náð, og má aldrei úr því skerða svo höfuðstólinn, að 1000 rdl. verði ekki eptir, hvar á móti verja má til útgjaldanna vöxtunum af þessari upphæð og, ef meiru er safnað og sett á vöxtu, þá einnig þeim parti af höfuðstólnum, sem er yfir 1000 rdl., ef þess þykir þörf, þó svo að ætíð sè kostað kapps um, að auka sjóðinn svo mikið, sem unnt er, jafnvel eptir að hann hefir náð 1000 rdl. upphæð. Ennfremur hefir reglugjörðin ákveðið, að stjórnarnefnd skuli vera fyrir sjóðinum, og eiga í nefnd þeirri að vera bæjarfógetinn í Reykjavík, dómkirkjupresturinn, einn af Reykjavíkur bæjarfulltrúum, sem þeir kjósa sjálfir úr flokki sínum, sýslumaðurinn og prófasturinn í Gullbringu- og Kjósar-sýslum, og annar upplýstur maður úr þeirri sýslu, sem amtið út nefnir. þessari nefnd er falið að ákveða, hverjum eigi að veita styrk úr sjóðnum og hvað mikinn, hvað miklu af tekjunum skuli verja til útgjaldanna og hvað mikið skuli setja á vöxtu. þess má og enn geta, að þó sjóðurinn sè, eins og fyr er sagt, einkum ætlaður til styrktar handa ekkjum og börnum drukknaðra fiskimanna, þá er þó í reglugjörðinni svo fyrir skipað, að ef tekjur sjóðsins hrökkva til, megi einnig veita fátækum fiskimönnum í ofannefndum umdæmum, sem kunna við áfallandi óhapp að missa í sjóinn skipastól sinn eða veiðarfæri, styrk nokkurn til að útvega sèr ný skip, báta eða veiðarfæri.

Sjóður þessi er nú orðinn að upphæð 677 rdl. 90 sk, og á þannig nokkuð lángt eptir að ná þeim 1000 rdl., sem samkvæmt reglugjörðinni eiga að vera til, áður en hann geti farið í verkinu að vinna að augnamiði sínu. það þarf ekki að skýra fyrir mönnum, hversu gagnlegur þvílíkur sjóður getur verið fyrir fiskimenn, og hin minnisstæðu og sorglegu dæmi, sem aptur og aptur hafa komið fram og það seinast í fyrra vetur, þar sem að menn hafa að morgni dags róið til fiskjar hèr af nesjunum í sæmilegu veðri, en fjöldi af þeim vegna áfallanda ofsaviðris aldrei komið að landi aptur, og þar við margar konur orðið ekkjur og mörg börn föðurlaus, hljóta að vekja alvarlegan athuga manna á því, hversu mikið er varið í fyrir fiskimanninn og hversu mikla huggun það getur veitt honum, að hafa vissu um, að eptirlifandi konu og börnum hans muni verða nokkurnveginn borgið, ef hann skyldi verða fyrir sömu forlögum, sem svo opt hafa óvörum fyrirhitt marga góða sjómenn áður. Slíku áfalli má búast við, þegar minnst vonum varir, og oss, sem nú erum stjórnarmenn þess umrædda sjóðs, hefir því þótt ástæða til að vekja athygli manna á því, hve æskilegt það væri, ef sjóður þessi gæti sem fyrst farið að verka til þess gagns, sem honum er ætlað, og hvort ekki sè tilefni til að skjóta saman til hans í þessu augnamiði, svo hann nái nú þegar að minnsta kosti þeirri ákveðnu 1000 rdl. upphæð. Vèr erum fullvissir um, að þessi skoðun vor muni finna góðan róm, ekki einúngis hjá fiskimönnum sjálfum í þessum umdæmum, sem hlýtur að vera mest annt um þetta málefni, og hjá innbúum þeirra annara umdæma, frá hverjum eru á ári hverju sendir híngað menn til sjóróðra og sem eptir áðursögðu njóta góðs af sjóðnum jafnt og hinir, sem búa hèr syðra, heldur einnig hjá þeim mörgu öðrum bæði embættismönnum, kaupmönnum og bændum, sem bæði 1830 og síðar hafa sýnt fúsan og mannkærlegan vilja til að aflètta neyð munaðarleysíngja þeirra, sem sjórinn hafði svipt voveiflega forstöðumönnum sínum.

© Borgarskjalasafn Reykjavíkur

Vèr bjóðum því nú eðallyndum mönnum meðal landa vorra til samskota handa sjóði þessum í því augnamiði, að hann geti sem fyrst orðið að því gagni, sem konúngur hefir tilætlazt með úrskurði 24. júní 1840, og biðjum þá, sem vilja gefa gaum þessari upphvatníngu, að rita hèr á, hvað mikið þeir vilji gefa, svo og nöfn sín og heimili. Hverr er sjálfráður að gefa svo mikið og lítið til þessarar stiptunar sem vill; allt er tekið með þökkum; en þeir sem hafa efni og vilja til að gefa í meira lagi, þeir gefa margfaldlega, því þeirra gjafir bera ávöxt árlega; sömuleiðis er því þakklátlega tekið, vilji sumir heldur lofa þessari stiptun árlegum styrk og efna síðan. Þar eð tilgángurinn er að gjafir þær, sem inn koma, verði settar á vöxtu og þeim bætt við höfuðstólinn, er það æskilegast að gjafirnar yrðu greiddar í peníngum, en engu að síður verður samt eins veitt móttaka því, sem menn kynnu að vilja láta í tè af föngum sínum og leggja í því skyni inn hjá kaupmönnum hèr syðra, og treystir nefndin því að öðru leyti, að þeir sem eru öðrum fremri meðal fiskimanna og, í sveitunum, prestar og hreppstjórar, aðstoði nefndina með því að safna undirskriptum undir boðsbrèfin, taka við gjöfunum og koma þeim á framfæri. Boðsbrèfin og gjafirnar eru menn beðnir að senda á sínum tíma til gjaldkera nefndarinnar, sem nú er Cancellíráð, land- og bæjarfógeti V. Finsen, og mun síðar verða í dagblöðunum skýrt frá upphæð gjafanna og nöfnum gefendanna, eins og að öðru leyti reikníngur eða skýrsla um fjárhag sjóðsins mun framvegis verða árlega auglýstur.

Í stjórnarnefnd sjóðsins handa ekkjum og börnum drukknaðra fiskimanna úr Reykjavík og Gullbríngu og Kjósar sýslum, 22. dag marzm. 1855.

Á. Helgason. A. Baumann. Ó. Pálsson. Sigurður Íngjaldsson. Th. Johnsen. V. Finsen.

Nöfn og stètt gefendanna.	Heimili.	Hverjum gjöfin verður afhent eða hvar innlögð.	Hvað mikið gefið er.
Vilh. Chr. Hákonarson	Kirkjuvogi		15 rd
Jón Ólafsson ~~[illegible]~~	Rennivöllum		1 — 32 ß
Biörn Brandsson Bondi	Kirkjuvogi		4 rd
Gudlaugur Erlendsson	á Oddhól		1 rd
Baldvin Jónsson	á Saurbæ		1 rd
Olafur Haflidason Bondi	á Kambi		1 rd
Thordur Arnason Býjumadur	Moeidarhvoli + hjáleigu		1 rd
Erlendur Erlendsson Býjumadur	Mæidarhvoli		1 rd
Gudný Danjelsson Býjumadur	á Arnarhóli		1 rd
Thordur Brynjolfsson Býjumadur	Skumstödum		32 sk
Arni Helgason Býjumadur	á Oddhól		2 rd
Olafur Jónsson Býjumadur	á Kirkjuvogi		32 sk
Jón Finnsson Býjumadur	á Kirkjuvogi		1 rd
Erlendur Runolfsson Býjumadur	á Kirkjuvogi		80 sk

Flyttast 30 — 80

© Borgarskjalasafn Reykjavíkur

Nöfn og stètt gefendanna.	Heimili.	Hverjum gjöfin verður afhent eða hvar innlögð.	Hvað mikið gefið er.
		fl.	3 rd 80
Jón Brandsson vinnum.	Kirkjuvogi		1 rd - -
Marteinn Olafsson v.mað.	Kirkvogi		1 - -
Jón Jónsson ~~Stóru Mörk~~ vinnumaður	Stóru Mörk		1 - -
hreppstjóri Gunnar Halldórsson	Kyrkjuvogi	Faktor W. Fischer a Reikjavik	8 - " - -
			41 rd 80 ß.

Kyrkjuvogi þann 6ta Maii 1855.

Vilh. Chr. Hákonarson

© Borgarskjalasafn Reykjavíkur

Nöfn og stètt gefendanna.	Heimili.	Hverjum gjöfin verður afhent eða hvar innlögð.	Hvað mikið gefið er.

Prentað í prentsmiðju Íslands, hjá E. Þórðarsyni 1855.

© Borgarskjalasafn Reykjavíkur

Her með sendi jeg Ydur aptur innlagt Boðsbréf uppa samskota til Ekknasjóðs druknaðra manna, og eru þeir lofuðu 41 rd 80 s frá heimilum okkar hreppstjóra Gunnars Haldorssonar; því til annara í sókninni hafa gengið Boðsbréf frá öðrum –

Þess vil jeg geta að jeg skal umanast að á nestkomandi kauptíð verði þeir aminsta 41 rd 5 s kominn inni verdslunarreikning hja Hra Faktor W. Fisher í Reikjavik

Með virðsemd og virðing

W. Ch. Hákonarson

Kyrkjuvogi 6 Mai 1855

S. T.

Herra Landfogeti Kanselliráð W. Jensen

S. T.

Herra Land og Bæjarfogeti Kansellírað W. Finsen

á/

Reikjavík

© Borgarskjalasafn Reykjavíkur

Boðsbréf.

Eptir mikið mannskaðaveður hinn 6. apríl 1830, í hverju fjöldi manna drukknaði, sem róið hafði til fiskjar einkum frá Reykjavíkur bæ og Seltjarnarnes hrepp, buðu bæjarfógetinn í Reykjavík og sýslumaðurinn í Gullbríngu- og Kjósar-sýslum eðallyndum mönnum til samskota handa eptirlátnum ekkjum og börnum þeirra fráföllnu. þessi upphvatníng bar einnig svo góða ávexti, að skotið var á stuttum tíma saman meir en 1600 rdl., einkum úr Gullbríngu - og Kjósar-sýslu og Reykjavíkur bæ, og var upphæð þessi ekki aðeins nægileg til að bæta úr neyð þeirra eptirlátnu munaðarleysíngja, heldur urðu afgángs hèr um bil 200 rdl., sem fyrir ráðstöfun stiptamtmannsins voru settir inn í jarðabókarsjóðinn. Peníngar þessir voru, með vöxtum, sem jafnóðum var bætt við höfuðstólinn, árið 1840 orðnir að upphæð 293 rdl. 56 sk., og var þá með konúngsúrskurði 24. júní 1840 ákveðið, að fè þetta skyldi vera undirstaða fyrir *styrktarsjóði handa þurfandi ekkjum og börnum sjómanna, sem drukkna á fiskiveiðum frá Reykjavíkur bæ og Gullbríngu- og Kjósar-sýslum, hvar á landinu sem þeir eiga heimili sitt.* Jafnframt gaf konúngur sjóðnum sjálfur 100 rdl. Með konúngsúrskurði þessum var og samþykkt reglugjörð fyrir sjóðinum, með hverri er ákveðið, að tekjur hans skuli vera vextir af höfuðstólnum, gjafir sem honum kunni að hlotnast, og loksins það sem afgángs kunni að verða af samskotum, sem eptirleiðis yrðu gjörð í tilefni af líkum mannskaða og þeim sem varð í aprílmán. 1830, og að sjóðurinn skuli aukast af tekjum þessum, þángað til safnað er fullum 1000 rdl., þannig að enginn styrkur má veitast af honum, fyr en upphæð þessari er náð, og má aldrei úr því skerða svo höfuðstólinn, að 1000 rdl. verði ekki eptir, hvar á móti verja má til útgjaldanna vöxtunum af þessari upphæð og, ef meiru er safnað og sett á vöxtu, þá einnig þeim parti af höfuðstólnum, sem er yfir 1000 rdl., ef þess þykir þörf, þó svo að ætíð sè kostað kapps um, að auka sjóðinn svo mikið, sem unnt er, jafnvel eptir að hann hefir náð 1000 rdl. upphæð. Ennfremur hefir reglugjörðin ákveðið, að stjórnarnefnd skuli vera fyrir sjóðinum, og eiga í nefnd þeirri að vera bæjarfógetinn í Reykjavík, dómkirkjupresturinn, einn af Reykjavíkur bæjarfulltrúum, sem þeir kjósa sjálfir úr flokki sínum, sýslumaðurinn og prófasturinn í Gullbringu- og Kjósar-sýslum, og annar upplýstur maður úr þeirri sýslu, sem amtið út nefnir. þessari nefnd er falið að ákveða, hverjum eigi að veita styrk úr sjóðnum og hvað mikinn, hvað miklu af tekjunum skuli verja til útgjaldanna og hvað mikið skuli setja á vöxtu. þess má og enn geta, að þó sjóðurinn sè, eins og fyr er sagt, einkum ætlaður til styrktar handa ekkjum og börnum drukknaðra fiskimanna, þá er þó í reglugjörðinni svo fyrir skipað, að ef tekjur sjóðsins hrökkva til, megi einnig veita fátækum fiskimönnum í ofannefndum umdæmum, sem kunna við áfallandi óhapp að missa í sjóinn skipastól sinn eða veiðarfæri, styrk nokkurn til að útvega sèr ný skip, báta eða veiðarfæri.

Sjóður þessi er nú orðinn að upphæð 677 rdl. 90 sk., og á þannig nokkuð lángt eptir að ná þeim 1000 rdl., sem samkvæmt reglugjörðinni eiga að vera til, áður en hann geti farið í verkinu að vinna að augnamiði sínu. það þarf ekki að skýra fyrir mönnum, hversu gagnlegur þvílíkur sjóður getur verið fyrir fiskimenn, og hin minnisstæðu og sorglegu dæmi, sem aptur og aptur hafa komið fram og það seinast í fyrra vetur, þar sem að menn hafa að morgni dags róið til fiskjar hèr af nesjunum í sæmilegu veðri, en fjöldi af þeim vegna áfallanda ofsaviðris aldrei komið að landi aptur, og þar við margar konur orðið ekkjur og mörg börn föðurlaus, hljóta að vekja alvarlegan athuga manna á því, hversu mikið er varið í fyrir fiskimanninn og hversu mikla huggun það getur veitt honum, að hafa vissu um, að eptirlifandi konu og börnum hans muni verða nokkurnveginn borgið, ef hann skyldi verða fyrir sömu forlögum, sem svo opt hafa óvörum fyrirhitt marga góða sjómenn áður. Slíku áfalli má búast við, þegar minnst vonum varir, og oss, sem nú erum stjórnarmenn þess umrædda sjóðs, hefir því þótt ástæða til að vekja athygli manna á því, hve æskilegt það væri, ef sjóður þessi gæti sem fyrst farið að verka til þess gagns, sem honum er ætlað, og hvort ekki sè tilefni til að skjóta saman til hans í þessu augnamiði, svo hann nái nú þegar að minnsta kosti þeirri ákveðnu 1000 rdl. upphæð. Vèr erum fullvissir um, að þessi skoðun vor muni finna góðan róm, ekki einúngis hjá fiskimönnum sjálfum í þessum umdæmum, sem hlýtur að vera mest annt um þetta málefni, og hjá innbúum þeirra annara umdæma, frá hverjum eru á ári hverju sendir híngað menn til sjóróðra og sem eptir áðursögðu njóta góðs af sjóðnum jafnt og hinir, sem búa hèr syðra, heldur einnig hjá þeim mörgu öðrum bæði embættismönnum, kaupmönnum og bændum, sem bæði 1830 og síðar hafa sýnt fúsan og mannkærlegan vilja til að aflètta neyð munaðarleysíngja þeirra, sem sjórinn hafði svipt vofeiflega forstöðumönnum sínum.

© Borgarskjalasafn Reykjavíkur

Vèr bjóðum því nú eðallyndum mönnum meðal landa vorra til samskota handa sjóði þessum í því augnamiði, að hann geti sem fyrst orðið að því gagni, sem konúngur hefir tilætlazt með úrskurði 24. júní 1840, og biðjum þá, sem vilja gefa gaum þessari upphvatníngu, að rita hèr á, hvað mikið þeir vilji gefa, svo og nöfn sín og heimili. Hverr er sjálfráður að gefa svo mikið og lítið til þessarar stiptunar sem vill; allt er tekið með þökkum; en þeir sem hafa efni og vilja til að gefa i meira lagi, þeir gefa margfaldlega, því þeirra gjafir bera ávöxt árlega; sömuleiðis er því þakklátlega tekið, vilji sumir heldur lofa þessari stiptun árlegum styrk og efna síðan. Þar eð tilgángurinn er að gjafir þær, sem inn koma, verði settar á vöxtu og þeim bætt við höfuðstólinn, er það æskilegast að gjafirnar yrðu greiddar í peningum, en engu að síður verður samt eins veitt móttaka því, sem menn kynnu að vilja láta í tè af föngum sínum og leggja i því skyni inn hjá kaupmönnum hèr syðra, og treystir nefndin því að öðru leyti, að þeir sem eru öðrum fremri meðal fiskimanna og, í sveitunum, prestar og hreppstjórar, aðstoði nefndina með því að safna undirskriptum undir boðsbrèfin, taka við gjöfunum og koma þeim á framfæri. Boðsbrèfin og gjafirnar eru menn beðnir að senda á sínum tíma til gjaldkera nefndarinnar, sem nú er Cancellíráð, land- og bæjarfógeti V. Finsen, og mun síðar verða í dagblöðunum skýrt frá upphæð gjafanna og nöfnum gefendanna, eins og að öðru leyti reikníngur eða skýrsla um fjárhag sjóðsins mun framvegis verða árlega auglýstur.

Í stjórnarnefnd sjóðsins handa ekkjum og börnum drukknaðra fiskimanna úr Reykjavík og Gullbríngu og Kjósar sýslum, 22. dag marzm. 1855.

Á. Helgason. A. Baumann. Ó. Pálsson. Sigurður Íngjaldsson. Th. Johnsen. V. Finsen.

Nöfn og stètt gefendanna.	Heimili.	Hverjum gjöfin verður afhent eða hvar innlögð.	Hvað mikið gefið er.
× Sigurdur Einarsson	Gullt	v Finnsen	— — 1 Rd
× Sigurdur Gislason	Arnarbæli	v Finnsen	— — " — 32
× Olafur Þorgeirsson	Vadnesi	v Finnsen	— — " — 16
× Biarni Biarnas:	Dto —	— Dto	— — " — 48
× Halldor Biarnas	Gerdi	Dto	— — " — 32
× Jón Þorkellsson	Tasi	Dto	— — — " — 16
× Gudmundur Lafts	Brennustad	Dto	— — " — 8
× Þorsteinn Gislason	Merarkoti	Dto	— — " — 8
× Þangeir Sveinsson	Minniborg	Dto	— — " — 16
× Vigfus Danielsson	Hadarenda	Dto	— — " — 64
× Vigfus ~~Arnarbæli~~ Gudmunds	Arnarbæli	Dto	— — " — 16
× Gudrun Þorsteinsd	Merarkoti	Dto	— — " — 18
× Asmundr Þorkellss	Smibru	— Dto	— — " 64
Ingimundr Jonsson	Nordurkoti	Dto	— — " — 48
Einar Ingemundsson	Dto	Dto	— — " 40
× Gulfur Guesson	Sydribru	Dto	— — " 32
× Finnur Finsson	Kradarhafda	Dto	— — " 16
Amundi Einarss	Midengi	Dto	— " ~~48~~ 38

38 —

6 — 32

Heraf betalt af Sr. ~~Þordi i Klausturhólum~~ — 28

igtn — 1 — 4

© Borgarskjalasafn Reykjavíkur

Nöfn og stètt gefendanna.	Heimili.	Hverjum gjöfin verður afhent eða hvar innlögð.	Hvað mikið gefið er.

© Borgarskjalasafn Reykjavíkur

Nöfn og stètt gefendanna.	Heimili.	Hverjum gjöfin verður afhent eða hvar innlögð.	Hvað mikið gefið er.

Prentað í prentsmiðju Íslands, hjá E. Þórðarsyni 1855.

© Borgarskjalasafn Reykjavíkur

7

Boðsbréf.

Eptir mikið mannskaðaveður hinn 6. apríl 1830, í hverju fjöldi manna drukknaði, sem róið hafði til fiskjar einkum frá Reykjavíkur bæ og Seltjarnarnes hrepp, buðu bæjarfógetinn í Reykjavík og sýslumaðurinn í Gullbríngu- og Kjósar-sýslum eðallyndum mönnum til samskota handa eptirlátnum ekkjum og börnum þeirra fráföllnu. Þessi upphvatníng bar einnig svo góða ávexti, að skotið var á stuttum tíma saman meir en 1600 rdl., einkum úr Gullbríngu- og Kjósar-sýslu og Reykjavíkur bæ, og var upphæð þessi ekki aðeins nægileg til að bæta úr neyð þeirra eptirlátnu munaðarleysíngja, heldur urðu afgángs hèr um bil 200 rdl., sem fyrir ráðstöfun stiptamtmannsins voru settir inn í jarðabókarsjóðinn. Peníngar þessir voru, með vöxtum, sem jafnóðum var bætt við höfuðstólinn, árið 1840 orðnir að upphæð 293 rdl. 56 sk., og var þá með konúngsúrskurði 24. júní 1840 ákveðið, að fè þetta skyldi vera undirstaða fyrir styrktarsjóði handa þurfandi ekkjum og börnum sjómanna, sem drukkna á fiskiveiðum frá Reykjavíkur bæ og Gullbríngu- og Kjósar-sýslum, hvar á landinu sem þeir eiga heimili sitt. Jafnframt gaf konúngur sjóðnum sjálfur 100 rdl. Með konúngsúrskurði þessum var og samþykkt reglugjörð fyrir sjóðinum, með hverri er ákveðið, að tekjur hans skuli vera vextir af höfuðstólnum, gjafir sem honum kunni að hlotnast, og loksins það sem afgángs kunni að verða af samskotum, sem eptirleiðis yrðu gjörð í tilefni af líkum mannskaða og þeim sem varð í aprílmán. 1830, og að sjóðurinn skuli aukast af tekjum þessum, þángað til safnað er fullum 1000 rdl., þannig að enginn styrkur má veitast af honum, fyr en upphæð þessari er náð, og má aldrei úr því skerða svo höfuðstólinn, að 1000 rdl. verði ekki eptir, hvar á móti verja má til útgjaldanna vöxtunum af þessari upphæð og, ef meiru er safnað og sett á vöxtu, þá einnig þeim parti af höfuðstólnum, sem er yfir 1000 rdl., ef þess þykir þörf, þó svo að ætíð sè kostað kapps um, að auka sjóðinn svo mikið, sem unnt er, jafnvel eptir að hann hefir náð 1000 rdl. upphæð. Ennfremur hefir reglugjörðin ákveðið, að stjórnarnefnd skuli vera fyrir sjóðinum, og eiga í nefnd þeirri að vera bæjarfógetinn í Reykjavík, dómkirkjupresturinn, einn af Reykjavíkur bæjarfulltrúum, sem þeir kjósa sjálfir úr flokki sínum, sýslumaðurinn og prófasturinn í Gullbringu- og Kjósar-sýslum, og annar upplýstur maður úr þeirri sýslu, sem amtið út nefnir. Þessari nefnd er falið að ákveða, hverjum eigi að veita styrk úr sjóðnum og hvað mikinn, hvað miklu af tekjunum skuli verja til útgjaldanna og hvað mikið skuli setja á vöxtu. Þess má og enn geta, að þó sjóðurinn sè, eins og fyr er sagt, einkum ætlaður til styrktar handa ekkjum og börnum drukknaðra fiskimanna, þá er þó í reglugjörðinni svo fyrir skipað, að ef tekjur sjóðsins hrökkva til, megi einnig veita fátækum fiskimönnum í ofannefndum umdæmum, sem kunna við áfallandi óhapp að missa í sjóinn skipastól sinn eða veiðarfæri, styrk nokkurn til að útvega sèr ný skip, báta eða veiðarfæri.

Sjóður þessi er nú orðinn að upphæð 677 rdl. 90 sk., og á þannig nokkuð lángt eptir að ná þeim 1000 rdl., sem samkvæmt reglugjörðinni eiga að vera til, áður en hann geti farið í verkinu að vinna að augnamiði sínu. Það þarf ekki að skýra fyrir mönnum, hversu gagnlegur þvílíkur sjóður getur verið fyrir fiskimenn, og hin minnisstæðu og sorglegu dæmi, sem aptur og aptur hafa komið fram og það seinast í fyrra vetur, þar sem að menn hafa að morgni dags róið til fiskjar hèr af nesjunum í sæmilegu veðri, en fjöldi af þeim vegna áfallanda ofsaviðris aldrei komið að landi aptur, og þar við margar konur orðið ekkjur og mörg börn föðurlaus, hljóta að vekja alvarlegan athuga manna á því, hversu mikið er varið í fyrir fiskimanninn og hversu mikla huggun það getur veitt honum, að hafa vissu um, að eptirlifandi konu og börnum hans muni verða nokkurnveginn borgið, ef hann skyldi verða fyrir sömu forlögum, sem svo opt hafa óvörum fyrirhitt marga góða sjómenn áður. Slíku áfalli má búast við, þegar minnst vonum varir, og oss, sem nú erum stjórnarmenn þess umrædda sjóðs, hefir því þótt ástæða til að vekja athygli manna á því, hve æskilegt það væri, ef sjóður þessi gæti sem fyrst farið að verka til þess gagns, sem honum er ætlað, og hvort ekki sè tilefni til að skjóta saman til hans í þessu augnamiði, svo hann nái nú þegar að minnsta kosti þeirri ákveðnu 1000 rdl. upphæð. Vèr erum fullvissir um, að þessi skoðun vor muni finna góðan róm, ekki einúngis hjá fiskimönnum sjálfum í þessum umdæmum, sem hlýtur að vera mest annt um þetta málefni, og hjá innbúum þeirra annara umdæma, frá hverjum eru á ári hverju sendir híngað menn til sjóróðra og sem eptir áðursögðu njóta góðs af sjóðnum jafnt og hinir, sem búa hèr syðra, heldur einnig hjá þeim mörgu öðrum bæði embættismönnum, kaupmönnum og bændum, sem bæði 1830 og síðar hafa sýnt fúsan og mannkærlegan vilja til að aflètta neyð munaðarleysíngja þeirra, sem sjórinn hafði svipt voveiflega forstöðumönnum sínum.

© Borgarskjalasafn Reykjavíkur

Vèr bjóðum því nú eðallyndum mönnum meðal landa vorra til samskota handa sjóði þessum í því augnamiði, að hann geti sem fyrst orðið að því gagni, sem konúngur hefir tilætlazt með úrskurði 24. júní 1840, og biðjum þá, sem vilja gefa gaum þessari upphvatníngu, að rita hèr á, hvað mikið þeir vilji gefa, svo og nöfn sín og heimili. Hverr er sjálfráður að gefa svo mikið og lítið til þessarar stiptunar sem vill; allt er tekið með þökkum; en þeir sem hafa efni og vilja til að gefa i meira lagi, þeir gefa margfaldlega, því þeirra gjafir bera ávöxt árlega; sömuleiðis er því þakklátlega tekið, vilji sumir heldur lofa þessari stiptun árlegum styrk og efna síðan. Þar eð tilgángurinn er að gjafir þær, sem inn koma, verði settar á vöxtu og þeim bætt við höfuðstólinn, er það æskilegast að gjafirnar yrðu greiddar í peningum, en engu að síður verður samt eins veitt móttaka því, sem menn kynnu að vilja láta í tè af föngum sínum og leggja i því skyni inn hjá kaupmönnum hèr syðra, og treystir nefndin því að öðru leyti, að þeir sem eru öðrum fremri meðal fiskimanna og, í sveitunum, prestar og hreppstjórar, aðstoði nefndina með því að safna undirskriptum undir boðsbrèfin, taka við gjöfunum og koma þeim á framfæri. Boðsbrèfin og gjafirnar eru menn beðnir að senda á sínum tíma til gjaldkera nefndarinnar, sem nú er Cancellíráð, land- og bæjarfógeti V. Finsen, og mun síðar verða í dagblöðunum skýrt frá upphæð gjafanna og nöfnum gefendanna, eins og að öðru leyti reikníngur eða skýrsla um fjárhag sjóðsins mun framvegis verða árlega auglýstur.

Í stjórnarnefnd sjóðsins handa ekkjum og börnum drukknaðra fiskimanna úr Reykjavík og Gullbríngu og Kjósar sýslum, 22. dag marzm. 1855.

Á. Helgason. A. Baumann. Ó. Pálsson. Sigurður Íngjaldsson. Th. Johnsen. V. Finsen.

Nöfn og stètt gefendanna.	Heimili.	Hverjum gjöfin verður afhent eða hvar innlögð.	Hvað mikið gefið er.
A. Baumann	Havnefjord		5 Rdr.
A. C. Paulsen	id.	ekst. [illegible]	10 —
W. F. Thostrup	ibidem	med ? N. C. Paulsen	4 Rdlr
Asmundson	Ibidem	med id.	5 —
Jon Jonsson fra	Laptatidum	ved N. C. Paulsen	2 —
M. A. Lainet	Havnefjord		5 Rbd
Hoerup	Havnefjord		2 Rbdr
Oddur Nicolason	Ibidem	? Paulsen	1 rdl.
Olafur Thorvaldson	Ibiden	? do.	1 rdl.
Jonathan Gislason	Kote	—	1 —
Narfi Gudmundson	Reikjum	—	1
Gudmund Gudmundson	Midengi	—	" 48
Gudmunn Sigurdsson	Ibidem	—	1 — "
Gudmund Thorvaldson	Ibidem	—	" 48
Olafur Olafson	a Gote	—	" 48
Helgi Halldorson	" Hlyd	—	1 — "
			40 — 48

© Borgarskjalasafn Reykjavíkur

Nöfn og stètt gefendanna.	Heimili.	Hverjum gjöfin verður afhent eða hvar innlögð.	Hvað mikið gefið er.
		Transp	40r 48
+ Sigvalde Olafson	i Moakde	— — —	" 48
+ Bergsvein Erlendson	ibidm	— — —	" 48
+ Eolfur Hendrekson	Ibidm	. . .	1 "
+ Biarne	i Stranme	. . . .	" 32
+ Magnus Brinjolfs	Palshus	— — —	2 "
+ Einar Erlendson	Ibidm	. . .	" 48
		Summa	45rd 32

Heraf endnu ikke betalt:

Bornmann — 5rd
Leinet — 5
Scerup — 2

Det øvrige betalt til mig contant af Kiøbmand Paalsen med 33rd 32ß

© Borgarskjalasafn Reykjavíkur

Nöfn og stètt gefendanna.	Heimili.	Hverjum gjöfin verður afhent eða hvar innlögð.	Hvað mikið gefið er.

Prentað í prentsmiðju Íslands, hjá E. Þórðarsyni 1855.

© Borgarskjalasafn Reykjavíkur

Boðsbréf.

Eptir mikið mannskaðaveður hinn 6. apríl 1830, í hverju fjöldi manna drukknaði, sem róið hafði til fiskjar einkum frá Reykjavíkur bæ og Seltjarnarnes hrepp, buðu bæjarfógetinn í Reykjavík og sýslumaðurinn í Gullbríngu- og Kjósar-sýslum eðallyndum mönnum til samskota handa eptirlátnum ekkjum og börnum þeirra fráföllnu. Þessi upphvatníng bar einnig svo góða ávexti, að skotið var á stuttum tíma saman meir en 1600 rdl., einkum úr Gullbríngu- og Kjósar-sýslu og Reykjavíkur bæ, og var upphæð þessi ekki aðeins nægileg til að bæta úr neyð þeirra eptirlátnu munaðarleysíngja, heldur urðu afgángs hèr um bil 200 rdl., sem fyrir ráðstöfun stiptamtmannsins voru settir inn í jarðabókarsjóðinn. Peníngar þessir voru, með vöxtum, sem jafnóðum var bætt við höfuðstólinn, árið 1840 orðnir að upphæð 293 rdl. 56 sk., og var þá með konúngsúrskurði 24. júní 1840 ákveðið, að fè þetta skyldi vera undirstaða fyrir *styrktarsjóði handa þurfandi ekkjum og börnum sjómanna, sem drukkna á fiskiveiðum frá Reykjavíkur bæ og Gullbríngu- og Kjósar-sýslum, hvar á landinu sem þeir eiga heimili sitt.* Jafnframt gaf konúngur sjóðnum sjálfur 100 rdl. Með konúngsúrskurði þessum var og samþykkt reglugjörð fyrir sjóðinum, með hverri er ákveðið, að tekjur hans skuli vera vextir af höfuðstólnum, gjafir sem honum kunni að hlotnast, og loksins það sem afgángs kunni að verða af samskotum, sem eptirleiðis yrðu gjörð í tilefni af líkum mannskaða og þeim sem varð í aprílmán. 1830, og að sjóðurinn skuli aukast af tekjum þessum, þángað til safnað er fullum 1000 rdl., þannig að enginn styrkur má veitast af honum, fyr en upphæð þessari er náð, og má aldrei úr því skerða svo höfuðstólinn, að 1000 rdl. verði ekki eptir, hvar á móti verja má til útgjaldanna vöxtunum af þessari upphæð og, ef meiru er safnað og sett á vöxtu, þá einnig þeim parti af höfuðstólnum, sem er yfir 1000 rdl., ef þess þykir þörf, þó svo að ætíð sè kostað kapps um, að auka sjóðinn svo mikið, sem unnt er, jafnvel eptir að hann hefir náð 1000 rdl. upphæð. Ennfremur hefir reglugjörðin ákveðið, að stjórnarnefnd skuli vera fyrir sjóðinum, og eiga í nefnd þeirri að vera bæjarfógetinn í Reykjavík, dómkirkjupresturinn, einn af Reykjavíkur bæjarfulltrúum, sem þeir kjósa sjálfir úr flokki sínum, sýslumaðurinn og prófasturinn í Gullbringu- og Kjósar-sýslum, og annar upplýstur maður úr þeirri sýslu, sem amtið út nefnir. Þessari nefnd er falið að ákveða, hverjum eigi að veita styrk úr sjóðnum og hvað mikinn, hvað miklu af tekjunum skuli verja til útgjaldanna og hvað mikið skuli setja á vöxtu. Þess má og enn geta, að þó sjóðurinn sè, eins og fyr er sagt, einkum ætlaður til styrktar handa ekkjum og börnum drukknaðra fiskimanna, þá er þó í reglugjörðinni svo fyrir skipað, að ef tekjur sjóðsins hrökkva til, megi einnig veita fátækum fiskimönnum í ofannefndum umdæmum, sem kunna við áfallandi óhapp að missa í sjóinn skipastól sinn eða veiðarfæri, styrk nokkurn til að útvega sèr ný skip, báta eða veiðarfæri.

Sjóður þessi er nú orðinn að upphæð 677 rdl. 90 sk., og á þannig nokkuð lángt eptir að ná þeim 1000 rdl., sem samkvæmt reglugjörðinni eiga að vera til, áður en hann geti farið í verkinu að vinna að augnamiði sínu. Það þarf ekki að skýra fyrir mönnum, hversu gagnlegur þvílíkur sjóður getur verið fyrir fiskimenn, og hin minnisstæðu og sorglegu dæmi, sem aptur og aptur hafa komið fram og það seinast í fyrra vetur, þar sem að menn hafa að morgni dags róið til fiskjar hèr af nesjunum í sæmilegu veðri, en fjöldi af þeim vegna áfallanda ofsaviðris aldrei komið að landi aptur, og þar við margar konur orðið ekkjur og mörg börn föðurlaus, hljóta að vekja alvarlegan athuga manna á því, hversu mikið er varið í fyrir fiskimanninn og hversu mikla huggun það getur veitt honum, að hafa vissu um, að eptirlifandi konu og börnum hans muni verða nokkurnveginn borgið, ef hann skyldi verða fyrir sömu forlögum, sem svo opt hafa óvörum fyrirhitt marga góða sjómenn áður. Slíku áfalli má búast við, þegar minnst vonum varir, og oss, sem nú erum stjórnarmenn þess umrædda sjóðs, hefir því þótt ástæða til að vekja athygli manna á því, hve æskilegt það væri, ef sjóður þessi gæti sem fyrst farið að verka til þess gagns, sem honum er ætlað, og hvort ekki sè tilefni til að skjóta saman til hans í þessu augnamiði, svo hann nái nú þegar að minnsta kosti þeirri ákveðnu 1000 rdl. upphæð. Vèr erum fullvissir um, að þessi skoðun vor muni finna góðan róm, ekki einúngis hjá fiskimönnum sjálfum í þessum umdæmum, sem hlýtur að vera mest annt um þetta málefni, og hjá innbúum þeirra annara umdæma, frá hverjum eru á ári hverju sendir híngað menn til sjóróðra og sem eptir áðursögðu njóta góðs af sjóðnum jafnt og hinir, sem búa hèr syðra, heldur einnig hjá þeim mörgu öðrum bæði embættismönnum, kaupmönnum og bændum, sem bæði 1830 og síðar hafa sýnt fúsan og mannkærlegan vilja til að aflètta neyð munaðarleysíngja þeirra, sem sjórinn hafði svipt voveiflega forstöðumönnum sínum.

© Borgarskjalasafn Reykjavíkur

Vèr bjóðum því nú eðallyndum mönnum meðal landa vorra til samskota handa sjóði þessum í því augnamiði, að hann geti sem fyrst orðið að því gagni, sem konúngur hefir tilætlazt með úrskurði 24. júní 1840, og biðjum þá, sem vilja gefa gaum þessari upphvatníngu, að rita hèr á, hvað mikið þeir vilji gefa, svo og nöfn sín og heimili. Hverr er sjálfráður að gefa svo mikið og lítið til þessarar stiptunar sem vill; allt er tekið með þökkum; en þeir sem hafa efni og vilja til að gefa i meira lagi, þeir gefa margfaldlega, því þeirra gjafir bera ávöxt árlega; sömuleiðis er því þakklátlega tekið, vilji sumir heldur lofa þessari stiptun árlegum styrk og efna síðan. Þar eð tilgángurinn er að gjafir þær, sem inn koma, verði settar á vöxtu og þeim bætt við höfuðstólinn, er það æskilegast að gjafirnar yrðu greiddar í peningum, en engu að síður verður samt eins veitt móttaka því, sem menn kynnu að vilja láta í tè af föngum sínum og leggja í því skyni inn hjá kaupmönnum hèr syðra, og treystir nefndin því að öðru leyti, að þeir sem eru öðrum fremri meðal fiskimanna og, í sveitunum, prestar og hreppstjórar, aðstoði nefndina með því að safna undirskriptum undir boðsbrèfin, taka við gjöfunum og koma þeim á framfæri. Boðsbrèfin og gjafirnar eru menn beðnir að senda á sínum tíma til gjaldkera nefndarinnar, sem nú er Cancellíráð, land- og bæjarfógeti V. Finsen, og mun síðar verða í dagblöðunum skýrt frá upphæð gjafanna og nöfnum gefendanna, eins og að öðru leyti reikníngur eða skýrsla um fjárhag sjóðsins mun framvegis verða árlega auglýstur.

Í stjórnarnefnd sjóðsins handa ekkjum og börnum drukknaðra fiskimanna úr Reykjavík og Gullbríngu og Kjósar sýslum, 22. dag marzm. 1855.

Á. Helgason. A. Baumann. Ó. Pálsson. Sigurður Íngjaldsson. Th. Johnsen. V. Finsen.

Nöfn og stètt gefendanna.	Heimili.	Hverjum gjöfin verður afhent eða hvar innlögð.	Hvað mikið gefið er.
A Knudsen	Hafnarfyrdi	Jangm: Th: Johnsen	1 rd Bet V F

Nöfn og stètt gefendanna.	Heimili.	Hverjum gjöfin verður afhent eða hvar innlögð.	Hvað mikið gefið er.

© Borgarskjalasafn Reykjavíkur

Nöfn og stètt gefendanna.	Heimili.	Hverjum gjöfin verður afhent eða hvar innlögð.	Hvað mikið gefið er.

Prentað í prentsmiðju Íslands, hjá E. Þórðarsyni 1855.

© Borgarskjalasafn Reykjavíkur

8 Hafnarfyrdi 5 Sept 1855.

Hjermed Sendist Herra Bæarfogetanum
medfylgjandi Bodsbrjef til ekkna sjódsins
Bad athugast ad þegar Herra Baumann sigldi,
hafdi hann ekki greidt tillag þad, er hann hafdi
lofad, og mundi ekki hvar hann hafdi skrif
ad sig; en bad mig ad borga tillag þetta er hann sagdi
verid hafa 5 rd. borgadi jeg því til utanbúdar
borgad manni Arna Mathiesen tillagid er hafdi
eitt af blödum þessum, og mun þad þar kvittad
skyldi herra Baumann koma annarstadar
fyrir skrifad ókvittadur, óskast ad hann skrifist
þar út. — þetta hjer vidlagda brjef var mjer seinna
afhendt. —

Vinsamlegast
L Hallgrimsson

Velbornum
Kancelliradi Land- og Bæarfogeta V. Finsen

© Borgarskjalasafn Reykjavíkur

© Borgarskjalasafn Reykjavíkur

© Borgarskjalasafn Reykjavíkur

Velbornum

Herra Kancellirádi Land- og Bæarfógéta V. Finsen

Reykjavík

© Borgarskjalasafn Reykjavíkur

9

Nóta

yfir þá menn, sem í Höfnunum = Hafnahrepp, hafa gefið gjöfum handa ekkjum og börnum drukknaðra fiskimanna í Gullbringu og Kjósar sýslum og Reykjavíkur bæ.

				Rd	Mk	ß
1.	Ketill Jónsson	bóndi	á Kotvogi	10	.	.
2.	Haldor Haldórsson	Vinnumaðurn	— „ —	2	.	.
3.	Guðni Hákonarson	do	— „ —	1	.	.
4	Jón Jonsson	do	á Tungu að austan	1	.	.
5	Jón Jonsson	do	Vármahleð	.	3	.
6.	Björn Björnsson	do	Haugarfelli	.	2	.
7	Jón Jónsson	do	Rimhúsum	.	2	.
8	Jón Guðmundsson	do	Hafskalakoti	1	.	.
9.	Jón Jónsson	do	Vetleifsholtsparti	1	.	.
10.	Þorleifur Jonsson	do	Haugarfelli	.	3	.
11	Hrobjartur Guðmundsson	do	Nikulásarhúsum	.	2	.
12	Verharður Jónsson	do	Svínhaga	.	2	.
13.	Jón Jónsson	do	Sigluvík	.	3	.
14	Knútur Björnsson	do	Moldarhool	.	2	.
15	Olafur Arnason	do	Árfúnum	.	3	.
16	Guðmundur Sigurðsson	„	Efraseli	.	2	.
17	Felix Felixson	do	Kotvogi	1	.	.
18	Benóni Gíslason	do	— „ —	.	2	.
19	Jón Bjarnason	do	— „ —	.	3	.
20.	Bjarni Hannesson	do	Skinnstöðum	1	.	.
21	Einar Jónsson	do	Hrútafelli	.	3	.
22	Jón Þorleifsson	do	Kirkjuvogi	2	.	.
23	Einar Olafsson	do	— „ —	1	.	.
24.	Sigmundur Einarsson	do	Grímsstöðum	.	4	.
25	Bjarni Tómasson	do	Neðri Hvolsá	1	.	.
26.	Jón Arnbjörnsson	do	Múlakoti	.	4	.
27.	Ketill Ketilsson	búandi	Kirkjuvogi	10	.	.
28	Jón Ketilsson yngri	Vinnum.	— „ —	2	.	.
29	Olafur Olafsson	do	Skeiðflöt	.	3	.
30.	Oddur Snorrason	do	Gerðum	.	3	.
31	Benóni Jónsson	do	Hemlu	1	.	.
			Flyttast	42	4	.

© Borgarskjalasafn Reykjavíkur

			fluttir	42	4	,
32	Olafur Snorrason	bóndi	Junkargerdi	1	,	,
33.	Sigurdur Sigurdsson	Vinnumadur	Skeidi	1	,	,
34.	Gunnar Eiríksson	d°	Vetleifsholti	1	,	,
35	Olafur Þórdarson	d°	Hárlaugsstödum	1	,	,
36.	Baldvin Sveinsson	d°	Kalmanstjörn	,	3	,
37	Páll Pálsson	d°	Brúdolfsstödum	,	2	,
38	Jón Eiolfsson	d°	Ugahrepp	,	2	,
39	Árni Magnússon	bóndi	Hraunstúnum	,	1	8
40.	Olafur Jónsson	V.m.	Midskála	,	3	,
41	Jón Jónsson	d°	Selstakoti	,	1	8
42	Tómas Tómasson	d°	Skeggjastödum	1	,	,
43	Brandur Brandsson	d°	Hrúnakoti	,	4	,
44	Þorsteinn Bjarnason	d°	Arbæ	,	3	,
45	Gudni Eiolfsson	d°	Gíslaholti	1	,	,
46.	Olafur Olafsson	d°	Hlauf	,	2	,
47	Haldór Stephansson	d°	Selkoti	,	3	,
48.	Stephán Sveinsson	bóndi	Kalmanstjörn	1	,	,
49.	Thorvaldur Oddsson	d°	Merkinesi	2	,	,
50.	Thorgrímur Jónsson	V.m.	Morhvoli	1	,	,
51.	Sigurdur Björnsson	d°	Vindási	,	2	,
52	Jón Eiríksson	d°	Lundarholti	,	3	,
53.	Þorgils Eiríksson	d°	Gíslaholti	,	3	,
54	Rúnolfur Thorsteinsson	d°	Rolduk[illegible]	,	1	8
55.	Erlindur Sveinsson	d°	Hjallanesi	,	2	,
56	Olafur Eiríksson	d°	Bergvadi	1	,	,
57.	Eiríkur Bergsteinsson	.	Gérdi Holtum	,	3	,
				60	1	8

Kotvogi, 12t Juni 1855.

Ketill Jónsson

borgad 22/1 56
af Th Jóhnsen [illegible]

© Borgarskjalasafn Reykjavíkur

© Borgarskjalasafn Reykjavíkur

© Borgarskjalasafn Reykjavíkur